

102

Second Class Postage Paid at Berwyn, Illinois

1891 - 1993
102
YEARS OF
PUBLISHING

DENNÍ HLASATEL

Czechoslovak Daily Herald

Founded - Založen - 1891

1891 - 1993
102
YEARS OF
PUBLISHING

USPS 002670 • VOL. CII

STŘEDA 1. PROSINCE 1993 - ČÍSLO 70 - WEDNESDAY DECEMBER 1, 1993

65¢

SPISOVATELKA ZDENA FRÝBOVÁ ŘÍKÁ:

Lísat se k mocným není můj styl

Román *Mafie po Listopadu*, byť vyšel ve stotisícovém nákladu, zmizel během několika dní z knižních pultů i stánků. Objevit jsem i komicky vyhlížející oznámení: **MAFIE NEJSOU!...** V těchto dnech nakladatelství Šulc dává na trh dotisk románu, ale přesto se na menší města nedostane. Autorce jsem položil několik otázek - a nejen o knihách a literární tvorbě.

■ Představte si, že by ve volbách zvítězila vaše oblíbená **Liberální sociální unie** a vám dala **absolutní moc**, co a jak v tomto státě **organizovat**.

Začala bych uzákoněním **poprav zrůd**, které týrají děti a zvířata. Ostatní už bych zařizovala v souladu se svým nadšením pro komično. Ministru **Dienstbierovi (OH)** bych uložila, aby smlou-

vu s Německem vylepšil o odškodnění za to, že jsme proti Němcům rozpoutali válku, zpustošili jejich zemi, mučili a vraždili je v koncentracích... Protože náš lid už tradičně zbožňuje šlechtu a dychtí pracovat — nejlépe za desátky — na jejich panstvích, urychlila bych zrušení Benešovských dekretů, s nimiž se před volbami váhá, a vrácení majetku pobělohorské

ZDENA FRÝBOVÁ

šlechtě a kolaborantům bych vyhlásila jako nápravu křivd způsobených Masarykem a Benešem.

Premiéra Pitharta (OH) bych požádala, aby propracoval lustrace plošně, vertikálně, horizontálně i hloubkově, a registrovaní by museli nosit červenou hvězdu a směli by chodit jen pod chodníky. Katolické církvi bych zabavila veškerý majetek ve prospěch invalidů, abych jí umožnila seberealizaci dle hluboce mravných zásad, které hlásá: chudoba, pokora, služba bližním... Funkci prezidenta bych vyměnila za krále s rozšířenými pravomocemi a nastolila do ní svého oblíbeného komika Oldřicha Kaisera, který by nudná jednání na nejvyšší úrovni osvěžoval svými škleby a po návratu z mezinárodních zasedání by nám přehrával, jak se tvářil Jelcin či britský následník trůnu. Jeho tiskovým mluvčím by byl s panem

Pokrač. na str. 4

KDO JE PŘED KÝM?

Jaroslav Moudrý

V zájmu pravdy a ve snaze vyhnouti se malicherným polemikám vyvolaných lidmi, kteří buďto se chtějí hádat bez znalosti pravé podstaty problému, či chtějí za každou cenu ochránit nějakého toho svého boha, uvádím, dříve než se pustím do "práce", dva úřední dokumenty. Na nich je založena tato úvaha, či komentář, či reportáž, jak se komu líbí.

Doklad č. 1: "Frontier-free Europa", číslo 8, září/říjen 1993, jehož text byl dokončen dne 14. září t.r. Pravidelné zprávy vydává "Komise evropského společenství".

Na zastrčeném místěčku na str. č. 3 a pod sloupcem nadepsaným "Viděno z venku", přináší Komise evropského společenství ve svém měsíčním vydání tuto zprávu:

"Je Praha před 'dvanáctkou'? Dle prohlášení ministerského předsedy země, Václava Klause, dne 16. srpna v Praze, Česká republika je lépe kvalifikována ke splnění hospodářských požadavků nutných ke členství v Evropském společenství, než většina 'dvanáctky'. Pan Klaus poukázal na tu skutečnost, že (Č.R.) nemá schodek ve vládním rozpočtu, že v červenci

Pokračování na str. 9

Rozzlobení Češi chtějí cítit vůni kávy

David Rocks
Chicago Tribune, 15. listopadu 1993

Praha, Česká republika — Rozepře o kavárnu, která již skoro dva roky neservírovala espresso nebo kapučino, vaří teď hrnc protiamerické zloby.

Kavárna *Slavia*, kdysi často navštěvovaná českými básníky, malíři a politickými aktivisty — včetně mladého studenta jménem Václav Havel — zavřela dveře ke konci r. 1991, když bostonský H.N. Gorin, Inc. převzal nájemní smlouvu.

Minulý týden skupina studentů a dřívějších pravidelných návštěvníků kavárny, unavených čekáním na otevření svého oblíbeného místa, vtrhlo dovnitř a začalo servírovat kávu a pečivo.

"Toto je historické místo, a nechat je dva roky zavřené prostě není

Pokračování na str. 3

NAFTA

Zdzislaw Rurarz
Washington Inquirer

Ačkoliv o osudu úmluvy NAFTA bude již možná rozhodnuto tak či onak v době, kdy tento článek bude uveřejněn, všechny pocity, které vzbudila, budou žít dále.

Kolem 15. prosince musí být také rozhodnut osud jiného opatření, sedm let starého t.zv. Uruguay Round pod GATT.

A budou přijata obě opatření nebo pouze jedno, nebo budou-li obě zamítnuta, může být budoucnost této země, a vlastně celého světa, velmi změněna.

Pokud se týče toho, zdali NAFTA je pro tuto zem dobrá nebo špatná, nelze o tom prozatím mluvit, dokud není zodpověděno více otázek.

Jak NAFTA tak Uruguay Round se týkají volnějšího tržního hospodářství. A Spojené státy, bašta svobodného tržního hospodářství, by měla v každém případě podporovat opatření, která dělají mezinárodní obchod svobodnější. Zvláště proto, že ne jako před druhou světovou válkou, byla a je tato země šampionem volného trhu.

pokračování na str. 5

Z ostatků komunismu, český guláš

Prof. M. Zelený

Pod tímto titulkem (From Leftovers of Communism, a Czech Goulash) uveřejnil (17.10.1993) New York Times rozbor českého hospodářství, reformy a "přechodu" k tržnímu hospodářství.

Výraz "český guláš" výstižně nazývá to, co dosud zůstávalo ve slovnících bez názvu: hospodářská soustava, která existuje v příšeří země nikoho, na pomezí centrálně plánovaného socialismu a kapitalismu minulého století.

Prezident washingtonského PlanEcon, Jan Vaňous, v článku tvrdí, že Poláci i Maďaři jsou již mnohem dále v přechodu ke kapitalismu než Češi, kteří stále odmítají zaplatit, oddalují vyrovnání účtu a konzumují svoji vlastní podstatu. Cena jejich uměle udržované politické stability bude neúměrně vysoká.

Pokračování na str. 8

Daň ze Social Security bude zase zvýšena

Pouze ti, kteří mají příjem o šesti číslicích budou postiženi zvýšením sazeb v novém zákoně o dani z příjmu. Ale mnohem víc zaměstnanců postihne zvýšení daní na sociální zabezpečení — Social Security — v příštím roce.

Jako podle dřívějšího zákona, částka platu, podléhající dani na S.S. se upravuje každý rok podle inflace. A výše placení zaměstnanci budou platit daň z částky až o \$3.000 vyšší, jak oznámil Department of Health and Human Services.

Pracující budou platit daň na S.S. při sazbě 6.2% z prvních \$60.000 platu v příštím roce, což je o 3,000 víc než letošních \$57,000.

To zvýší daň až o \$187 ročně.

Ted' musejí platit dalších 1.45% z prvních \$135,000 platu, což je částka na Medicare, obsažená v daních na S.S. Podle Clintonova daňového zákona bude omezení na \$135,000 v r. 1994 zrušeno, takže celý plat bude podléhat dani 1.45%.

Self-employed, t.j. ti, kteří "zaměstnávají sami sebe", platí dvakrát tak velkou daň jako zaměstnanci jiných — tedy jejich sazba na Social Security je 12.4% a na Medicare 2.9%.

National Security Syndicate

■ MOSKVA, Rusko

Stručná, ale otrěsná kampaň amerického stylu poplašila zastánce presidenta Borise Jelcina, kteří doufají ve velkou výhru v důležitých volbách zákonodárců příštího měsíce. Na konci po celé zemi

vysílaného programu se objevily na obrazovce fotografie z nedávné politické krize.

Tank ruské armády střílel do Bílého domu — parlamentní budovy — na rozkaz Jelcina, a zástupy lidí prochaly po moskevských ulicích. Když se na obrazovce objevil černý kříž, byl na ní nápis: "Občanská unie je pro občanský mír."

Byl to pouze první z několika nápisů v minulém týdnu, kterými kandidáti opozice doufají obrátit krvavý útok v hlavní a rozhodující otázku ve volbách 12. prosince,

kdy bude poprvé volen parlament hlasovacími lístky ve veřejných volbách.

"To by mohlo působit proti kandidátům, těsně spojenými s Jelcinem. Lidé by se mohli velmi tiše rozhodnout, že nejdůležitější otázkou je Jelcinova moc — a potřeba, udržovat ji pod kontrolou," řekl organizátor kampaně Valerij Tsaregorodskij v sibiřském městě Krasnojarsku.

Prezidentovi pobočníci mají obzvláště starost, že pochyby a hněv nad násilnými událostmi by mohly ohrozit uzákonění nové ruské ústavy, o které také mají voliči 12. prosince rozhodnout. Tsaregorodskij řekl, že "schválení nové konstituce je pravděpodobně důležitější pro prezidentovy lidi než získání většiny v novém zákonodárném sboru," protože by to znamenalo, že lidé souhlasí s posicí Jelcina a chtějí, aby jeho reformy pokračovaly. Po pondělním oznámení na obrazovce TV se stala kritika násilností Bílého domu výslovnější.

"Mluví o demokracii, ale střílejí na parlament," řekl s posměchem vůdce komunistické strany Gennadij Zyuganov.

Stanislav Govoruchin řekl televizním posluchačům, že Jelcin přílišně reagoval, a že bylo zabito mnohem víc lidí než bylo třeba k rozřešení krize. Vyjádřil také obvinění, že vojáci Rudé armády dostali krvavě peníze ve formě tajných přídavek.

"Lidé po celém politickém spektru mají na rukou krev", řekl Andrej Novikov, politický vědátor z Ribinska v severním Rusku. "Je v zájmu mnoha lidí, aby nedovolili této otázce dostat se mimo kontrolu."

■ JERUSALÉM, Israel

Israelské rádio hlásilo, že palestinský aktivista Ahmed Abu Rish, 25 byl zřejmě omylem zastřelen israelskými vojáky v uprchlickém táboře Khan Yunis.

Jiné zprávy říkají, že Abu Rish, který dříve pracoval s Fatah Hawks, hnutím PLO, byl ozbrojen a byl nešťastně zastřelen, když vojáci šli po jiných dvou mužích, kteří byli s ním. Fatah Hawks je vojenské křídlo Palestinské osvobozovací organizace předsedy Jassera Arafata.

Stálé násilností v okupovaných zemích hrozí zdržením odtažení Israele z území plánovaného na prosinec.

Arafat opakoval v neděli, že úspěch úmluvy mezi PLO a Israellem záleží na tom, začne-li Israel s odtažením vojska z pásma Gaza a města Jericha ve West Bank 13. prosince, jak bylo umluveno.

Avšak ministerský předseda Jicak Rabin v neděli řekl, že Israel nezačne se stahováním vojska z okupovaných teritorií, dokud nebudou vyjednány všechny podmínky palestinské autonomie.

Moskevská policie zatkla jednoho z několika demonstrantů tvrdé linie, s kterým se střetla při nedělních demonstracích. Protestující byli rozzlobeni nad tím, že autority na trvalo zavřely Leninovo museum.

Udělejte vašim doma radost v tomto roce
a předplaťte jim Hlasatel.

Pro vás je to mnohem snadnější než pro ně.

Naše zprávy jsou pořád aktuální.

Pomůžete jim a nám také.

CENY PŘES MOŘE V U.S. DOLARECH:

Denní a Nedělní	Nedělní pouze
• 3 měsíce \$ 45.00	\$26.00
• 6 měsíců \$ 84.00	\$45.00
• 12 měsíců . . . \$150.00	\$78.00

Czechoslovak Daily Herald DENNÍ HLASATEL

Established 1891

6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898 — FAX: (708) 749-1935
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Wednesdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$30.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$28.00	6 months \$55.00	\$33.00
12 months \$80.00	\$50.00	12 months \$99.00	\$60.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny etény, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zaslané články. Zaslání rukopisů se nevrací. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS
in US Dollars

3 months \$ 45.00	\$26.00
6 months \$ 84.00	\$45.00
12 months \$150.00	\$78.00

LEVNĚ PUJČKY NA AUTOMOBILY 6.25% APR

Berwyn Banking Center
7112 West Cermak Road
(708) 780-2025

Cicero Banking Center
6003 West Cermak Road
(708) 780-4970

Member
FDIC

Rozzlobení Češi...

správně," řekl Drahoš Šustr, dobrovolný "výčepní" ve znovu otevřené kavárně. "Znám mnoho lidí, kteří sem chtěli přijít ale nemohli. Je to prostě hloupé zavřít tuto kavárnu, která je tak dobře známá."

Je těžké přecenit důležitost kavárny Slavia pro kulturní život Prahy. S obrovskými okny která poskytují panoramický pohled na Pražský hrad a řeku Vltavu, Slavia nabízela jedny z nejlepších pohledů v Praze. A naplněna umělci každého druhu, spisovateli, intelektuály a pensisty, poskytovala také některé z nejlepších lidí k pozorování.

"Měla velmi zvláštní atmosféru. Nebylo to místo, kde by se lidé ukazovali v těch nejlepších nových oblecích, šatech, kostýmech nebo kloboucích," řekl spisovatel Zdeněk Urbánek. "Byla to společenská a kulturní instituce. Kromě státních bezpečnostních agentů, žádní pohlaví komunistické strany sem nechodili."

Ještě před vtržením do kavárny nespokojenost se zavřením dosáhla i ty nejvyšší společenské kruhy. I prezident - tentýž Václav Havel, který kdysi často docházel do kavárny, začal kampaň, aby donutil Gorina k obnovení činnosti.

Jestli Gorin "bez odkladu neotevře kavárnu, mohlo by to vážně poškodit dobrý postoj, který má pražská inteligence vůči kapitalismu a Spojeným státům," řekl Havel v otevřeném dopise prezidentce společnosti Rosalind Gorinové. Havlova kancelář řekla, že prezident nereagoval na vtržení studentů minulého týdne.

Spor začal brzy po "sametové revoluci" v r. 1989, která ukončila čtyřicet let komunistické vlády v Praze. Nová vláda se snažila zprivatizovat Slávii, aniž by odpudila studenty, umělce a starší lidi, kteří tam docházeli.

Jelikož Slávie je v budově, kterou používá filmová škola Akademie umění, bylo škole dáno za úkol, aby našla někoho, kdo by převzal provoz kavárny.

Gorin vyhrál soutěž mezi tucty firem, které se ucházely o provoz Slávie a přilehlé restaurace po 50 let. Část smlouvy stanoví, že základní charakter kavárny se nesmí změnit.

Problém je, že kontrakt je bez jakýchkoliv podmínek a dat," řekl Jan Bernard, děkan filmové školy. "Kdyby Gorinová otevřela Slávii po 49 letech, bylo by to podle podmínek kontraktu."

Rosalind Gorinová neodpověděla na opětovné dotazy, zanechané u její sekretářky v bostonské kanceláři, a nikdo neodpověděl na telefon v pražské kanceláři Gorinové. V minulosti Gorinová řekla, že má nesnáze najít pro projekt financování a že rekonstrukce kavárny by trvala déle, než se zprvu očekávalo.

Celé dva minulá roky stála kavárna opuštěná, a hromadila prach. Až jedno pondělí vtrhla do ní skupina mladíků v 6 hod. ráno, a kolem desáté již obshluhovali zákazníky. Mladí lidé byli namačkáni kolem těžkých mramorových stolů, pili kávu a pivo z plastických šálek a jedli pečivo z papírových talířů.

Vůdcové otevření kavárny řekli, že mají právo otevřít provoz v kavárně, protože dřívější společník Gorinové v Praze Ladislav Provaah jim dal k tomu svolení. Provaah říká, že on a druhý partner vlastní 60% místního zájmu Gorinové, a proto mají právo převést nájem Slávie. "Chtěli jsme jen ukázat, že kavárna může být otevřena na pár hodin," řekl Provaah. "Paní Gorinová se musí chovat kulturním a kultivovaným způsobem. Nerespektovala tradice, spojené se Slávií, tedy jsme se rozhodli otevřít kavárnu bez ní."

Místní policie, vládní autority a filmová škola zatím říkají, že málo mohou udělat k rozřešení konfliktu.

Ale není pochyby, kde jsou sympatie většiny lidí.

"Musím říci, důvěrně a spiklenecky," řekl Bernard, "bylo velmi příjemné znovu pobýt ve Slávii."

ZPRÁVY

WASHINGTON

Jedna z největších nabídek americké finanční pomoci Rusku je zdržována nejasným sporem mezi americkou vládou a Světovou bankou. Nemohou se dohodnout na tom, či by byla ztráta, kdyby Moskva nemohla splatit své dluhy.

Přes více než dva roky slibů, Rusko ještě neobdrželo ani dolar z navržených dvou bilionů v exportním financování svého nákupu amerického vybavení pro olejová pole a amerických služeb — ctižádostivý to plán, který uvázl v "byrokratické bažině", jak to nazval jeden zklamáný americký oficiál. Prosadit plán "je pro nás velmi vysokou předností," řekl jeden starší administrativní úředník.

Administrace by ráda problém rozřešila včas, aby prezident Clinton mohl odevzdat finanční pomoc při plánované vrcholné schůzce v polovině ledna. Jestli se to podaří, bylo by to nejméně po třetí, kdy chce odevzdat tuto finanční pomoc Rusům. Důležitost této finanční pomoci je možno pochopit srovnáním s plánem americké pomoci v částce \$800 milionů na rozebrání nukleárních zbraní bývalého Sovětského svazu.

Spojené státy chtějí poskytnout Rusku 2 biliony dolarů financování exportu, což by umožnilo Rusku nákup našeho zařízení a služeb, jež nutně potřebuje k zastavení rychlého úpadku v produkci oleje, která se má letos snížit o dalších 15% kvůli špatným metodám a zastaralému zařízení.

Pro Američany by tato pomoc mohla znamenat možná až 40,000 pracovních míst a "nohu ve dve-

1. prosince 1993 Denní Hlasatel 3

řích" k podobným ujednáním v jiných částech ruského olejového průmyslu, které mají zastaralé rafinerie.

Rusko již zápasí s dluhy, jež nemůže splatit, zřejmě není předním kandidátem pro úvěr. Proto Exportní a importní banka Spojených států, federální agentura, která financuje některé exporty U.S., přišla s nápadem, který by zajistil splacení úvěru.

Půjčky by byly spláceny z příjmů z ruského exportu oleje, ukládaných na zvláštní bankovní účet, který by Moskva nepoužívala k žádnému jinému účelu. Avšak tento plán se setkal s opozicí Světové banky, která tvrdí, že je hlavním věřitelem země výměnou za to, že nepožaduje žádné záruky — collateral — za své půjčky.

Spojené státy jsou nejmocnějším členem Světové banky, ale tato banka přesto nepovolila Rusku zřídit navržený bankovní účet, který by mohl dát přednost jinému věřiteli před Světovou bankou, přijímat částky v tvrdé měně.

Když si Rusko podalo žádost, očekávalo se, že bude za pár týdnů schválena. Ale Světová banka "sedí" na této žádosti a dává vinu politickým nepokojům v Moskvě a kritice ruské hospodářské politiky sesterskou instituci banky, IMF — Mezinárodním peněžním fondem.

Je proti smyslu, že Světová banka byla spokojena s kursem moskevského hospodářství, aby Rusku povolila svou vlastní půjčku v částce \$610 milionů na rehabilitaci jeho olejových polí, což je půjčka na největší projekt v historii Světové banky.

"Řekněme pouze, že to neprošlo nepozorováno," řekl jeden americký administrativní úředník.

CZECHOSLOVAKIA ELIGIBLE FOR NEW "GREEN CARD" LOTTERY

Czechoslovakians are eligible to win a "Green Card" from the 55,000 that will be awarded in a new U.S. immigration lottery. Winners and their spouses and unmarried children under 21 will receive a Permanent Residential Visas, also called "Green Cards", which allow you to live and work permanently in the U.S.

You can participate in the lottery if you were born in Czechoslovakia or married to or, in some cases, a child of a person born in Czechoslovakia. You must have a high school diploma (or equivalent) or two years work experience in certain jobs.

You are eligible to participate wherever you are living — even if you are in the U.S. illegally. You may enter if you have other petitions pending, such as a relative petition or an employer's petition. You do not need American relatives and you do not have to show that you have a particular amount of money or speak English.

To participate in this lottery, you must complete certain required papers called "Registrations" and file them with the U.S. State Department. The State Department will then select the winners by chance.

Entries that do not meet specific format specifications will be rejected. Also, there will be a one-month registration period, as yet unannounced, in late 1993 or early 1994 and applications not received in time will be disqualified.

The Immigration Act of 1990 created these so-called visa lotteries as a means to make Green Card available to people adversely affected by the Immigration and Nationality Act of 1965. Natives of countries from which immigration has been lower than 50,000 during the last five years are eligible to participate.

The lottery makes no visas eligible to natives of so-called high admission countries. The act does not specify which countries fall into that category, but natives from Dominican Republic, Jamaica, Canada, Vietnam, India, Great Britain, Taiwan, Korean, Mexico, El Salvador, China and the Philippines probably will not be allowed to participate.

Natives of a single country can win no more than 7% of the available Green Cards.

By Mark A. Ivener
Immigration Lawyer

(Mr. Ivener is a Los Angeles lawyer who focuses his practice solely on immigration matters. He can be reached at (310) 477-3000.)

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým, že nás navždy opustil manžel, bratr a strýček, pan

CHARLES ŽÁK

Zemřel v neděli 28. listopadu ve Fairfax Health Care Center ve věku 87 let.

Pan Žák byl členem Sokola, Lodge 39 a členem Service Employees Local No. 1 International Union of Service Employees. Jeho koníčkem bylo rybaření.

Návštěvní hodiny v George Schubert Funeral home, 6616 Cermak Road, Berwyn, IL ve středu od 2 do 9 PM.

Pohřeb zesnulého se bude konat ve čtvrtek z pohřebního ústavu 2. prosince v 11 hod. dopoledne na hřbitov Woodlawn.

V zármutku zde zůstávají:

Suzanne, truchlící manželka; bratři a sestry; synovci a neteře

Informace: George Schubert Funeral Home
6616 West Cermak Rd. Berwyn, IL. Tel. 708-588-1092

Lisat se k mocným není můj...

Žantovským (OH) na půl úvazku pan Lábus, takže tiskové konference by nebyly sterilním, ale nejoblíbenějším zábavným pořadem televizních diváků... Za rozsáhlé praní špinavých peněz bývalých komunistických prominentů by ODS musela rozdávat rytířské řády.

■ Naše politická scéna vám tedy, zdá se, připadá komická?

Jsou to spíš tragikomedie. Jako třeba když ti, kdo včera v disentu pranýřovali komunistickou vrchnost za takovou rozmářlost jako nákupy potravin ve speciálních prodejnách, dnes v rolích současných mocipánů na Hradě a ve vládě si ze státní pokladny pro svoji potřebu nakupují desítky nejluxusnějších BMW a letadla po dvaceti miliónech dolarů. To prosím v zemi, kde je v posledním roce katastrofální nedostatek nejzákladnějších léků a kde tisk žebrá o milodary na záchranu těžce nemocných dětí. V zemi, kde se donekonečna odkládají padesátikorunové valorizace důchodů... A není snad tragikomická skutečnost, že opozice není opozicí, ale nepřitelem demokracie? Pochopitelně. S opozicí se sluší vést dialog, zatímco nepřátele demokracie je třeba likvidovat. Roztomilá analogie s včerejšími nepřáteli socialistických výdobytků pracujícího lidu. Obávám se, že pendrekový zákon byl zrušen ukvapeně, proti nepřítelům demokracie by se hodil. Třeba proti takovému Miloši Zemanovi, který si v televizním pořadu TOF dovolil ztrapnit ministra Dlouhého, očividně trpícího, když jeho poetický monolog o úspěších naší ekonomické reformy Miloš Zeman přerušoval prozaickými argumenty. Zemanovou nejdopornější vlastností je, že každé svoje tvrzení má podloženo nevyvrátitelnými čísly.

Taky mne ohromně baví výroky, že novináři, kteří spolupracovali s StB, dnes dezinformují čtenáře. (Dezinformace rovná se opoziční postoj.) I tomu nejprostšímu člověku je jasné, že novinář, který doopravdy spolupracoval s StB, neboli donášel na svoje kolegy a svými články přitakal svinstvům a mrzačil pravdu, byl člověk křivý. Neboli člověk, jaký se vždycky pružně přizpůsobí každému novému systému, aby na něm opět parazitoval. A takový by najednou začal dráždit mocné? K smíchu! Co je však podstatné: vytvořili se ve státě instituce, která si uzurpuje právo soudit, co novináři píšou, znamená to — podle etiky civilizovaných zemí — že v tomto státě se etabloje cenzura.

■ Proč vás tak velice pohněvala smlouva s Německem?
Protože pokořila náš národ. Postavila nás opět do role bezpáteřných patolízalů mocného souseda. Ostatně pobouřila mnoho nej-

významnějších lidí v celém kulturním světě. Ocituji jednoho za všechny, profesora Lužu z univerzity v New Orleansu: "Smlouva s Německem je kastrací českých dějin. Když jsem předložil preambuli smlouvy vysokým úředníkům Washingtonu, domnívali se, že si dělám legraci. Její text je totiž absurdním dokladem manipulace a falšování dějin. Když ji čtete, není v ní zmínka o Hitlerovi, o okupaci, o nacismu a genocidě. V dnešním demokratickém světě neexistuje jediná země, kde by si vládnoucí garnitura něco takového dovolila."

Jestliže se — dle výmluv ministra Dienstbiera — tato smlouva obrací výhradně k budoucnosti, proč se v ní tedy nemluví o minulosti úplně a proč se v ní zdůrazňuje ono vyhánění Němců z našeho území, které je políčkem do tváře našeho národa?

Na adresu těch, kdo tuto smlouvu připravili a kdo ji ratifikovali, bych řekla slovy rodné země V. Dyka: *Nezahynu, věčná jsem, ale žít budu s trpkým úžasem, kterak jsi váhal a kterak jsi zradil. Jak možno kletý čin provéstí vědomky? Sebe jsi zradit moh, ale své potomky?*

Jsem si absolutně jista, že touto smlouvou se její autoři nesmrtelně vepsali do dějin našeho národa a jejich čin že budoucí historikové ocení.

■ Svoji Mafii po Listopadu jste riskovala ztrátu náklonnosti čtenářů, kteří vás mají rádi, ale na současné dění mají jiný názor než vy.

Když píšu, nemyslím na čtenáře. Píšu emotivně, vyjadřuju to, co mne znepokojuje, rozčiluje, čím se dusím, co mne nadchlo, z čeho se raduju. Napsala bych to tak a ne jinak, i kdybych věděla, že ztratím posledního čtenáře.

■ Profesionálně, tedy i ekonomicky se vám dnes daří nesrovnatelně lépe než za socialismu. A přesto jste v opozici.

To snad není žádná kuriozita. Mezi mými přáteli je několik výjimečně nadaných, kteří teprve dnes, kdy mohou pracovat pro západní instituce, velice bohatnou. A přesto hluboce zavrhnou totéž co já. Proboha, to mám být solidární s režimem jen proto, že mi umožňuje jezdit do Paříže a bydlet tam ve slušném hotelu? Proto mám být slepá a hluchá ke kruté asociálnosti a explozi ekonomické a násilné zločinnosti, jež se tu nastolují?

■ Ve svém doslovu k Mafii po Listopadu, jste řekla že Špigl je mezi deníky s vysokým nákladem jediný, kdo vám otiskl vaše opoziční názory? Rudé právo má nejvyšší náklad a máte v něm — nejen vy — dvěře dokořán.

Rudé právo jsem nečetla před Listopadem ani po Listopadu. Už na samotný název jsem alergická.

Po Listopadu jsem předpokládala, že je to tupý, skomírající plátek. Teprve nedávno jsem se dozvěděla, že jste nejlepší současný deník, perfektně profesionálně dělaný, skutečně nezávislý a že prosazujete myšlenky straníci opravdové demokracii, právu a sociální spravedlnosti. Párkrát jsem vás koupila a nerada přiznala, že informace byla pravdivá. Od té doby vás odebírá, a když jste mne požádali o naše minulé interview, souhlasila jsem. Je-li to reklama, pak mi za ni zašlete honorář na konto nadace ROBIN. Zbývá dodat, že od té doby, co se na mne z Rudého práva, ohrožujícího demokracii, denně culí celostránkové portréty pana Klause a Dienstbiera, je RP mým nejmilejším počtením. Jenom se bojím, aby si tuto přítulnost obou pánů k Rudému právu čtenáři nevyložili tak, že pánové fandí ohrožování demokracie.

■ Zmíněné přednosti RP přiznáváte nerada?

Podívejte, nejen já, ale nikdy nikdo z naší rodiny nebyl v komunistické straně, sebemeně jsme se jí nepodobizeli, a tomu přiměřeně jsme se těšili všemu možnému znevýhodňování a otravování života, jak to znají statisíce lidí. V listopadu 89 jsem brečela štěstím. A jak asi tak myslíte, že mi je, když musím přiznat mravnost a objektivitu Rudého práva? Jak asi tak myslíte, že mi je, když musím přiznat, že jsem v televizi neslyšela jediného současného komunistického politika vyslovit pitomost, hlásat názory, s nimiž bych nesouhlasila? Jak asi tak myslíte, že mi je, když musím přiznat, že komunističtí poslanci — často takřka jediní — hlasují v parlamentu vždy tak, jak bych hlasovala já? Mohu vás ujistit, že toto přiznání je největší prohra mého života.

■ Jenomže naši pravicoví politici nám stavějí před oči vysoce prosperující západní země s pravicovými vládami, kde se skvěle daří jak vyšším, tak nižším vrstvám. Vy nevěříte, že se k tomu taky propracujeme?

Západní země mohou vysoce prosperovat, ať už mají momentálně vládu pravicově či levicově orientovanou, když jejich parlamenty by beze všech círátů okamžitě zlikvidovaly ministry, za jejichž komiks-vlády by došlo k padesátiprocentnímu poklesu průmyslové výroby ročně, k platební neschopnosti většiny podniků, k legalizaci praní špinavých peněz ve velkém, mnohamiliardovým daňovým únikům a omluvě Němců za minulost.

Dále jde o to, co si představujeme pod pojmem nižší vrstvy. Já do západních zemí jezdím stejně často jako naši pravicoví politici, snad jen s tím rozdílem, že já tam jezdím za svoje peníze a oni za

moje daně. Protože však moji přátelé v těchto zemích mne nevodí jen do honosných restaurací a vil, ale taky jezdím metrem a projdu si čtvrti chudiny... Rozesmál mne nedávný výrok prezidenta Havla, že tak jako u nás bohatí, tak si v západních zemích žijí chudí. Buď tedy v žádné západní zemi nebyl Václav Havel, anebo já. Chudoba v západních zemích, jak ji vídám já — to je chudoba se vším všudy, o jaké se nám tady ani nezdá, a i kdyby současné pravicové síly zůstaly u moci, bude ještě trvat pár let, než se k takové chudobě určitého procenta lidí propracujeme. Chudoba v západní zemi, to je žebrání s vychrtlým kojencem v náruči ve vozech metra, to jsou noci mezi popelnicemi s pokrývkou z novin, to jsou chromí lidé povalující se na dlažbě v chodbách metra...

Chudoba v západní zemi, to je jedinečný Dustin Hoffman ve filmu Půlnoční kovboj. Ano, mluvím o Paříži, Londýně, New Yorku... Aby nebylo omylu. Miluju tyhle metropole. Snad hlavně proto, že tam mám mně blízké báječné lidi. Protože však jsou báječní, nikdy nejsou vlažní k otřesným sociálním problémům své země jenom proto, že sami bydlí na Park Avenue nebo mají dům v Cité.

Zajisté, že životní úroveň člověka, který je zdravý a má práci, je na Západě nesrovnatelně vyšší než u nás. Jenomže to není dar humánního kapitalismu. Ten je dravý a bezohledný a to, co dává, to je výsledek bojů několika generací. Bojů levicových stran a odborů s kapitálem. Díky debilitě a zrůdnosti stalinského a brežněvovského pojetí socialismu bude trvat ještě pár let, než pochopíme, proč na Západě jsou levicově orientovaní nejvýznamnější umělci a vědci. Připomeňme si z té plejády alespoň pár největších jmen: Bertrand Russell, Albert Schweitzer, Albert Einstein... nositelé Nobelovy ceny. Charlie Chaplin, nositel Mezinárodní ceny míru. Robert Redford, Arthur Miller... Nevěřím, že levicové smýšlení, tu věčnou touhu citlivého člověka po sociální spravedlnosti a demokracii pro všechny a beze všech zbudělých privilegií mocných... že tuto touhu by u nás mohla zlikvidovat skutečnost, že jsme si protrpěli čtyřicet let hrůzovlády pseudosocialismu, z něhož jsme teď vrženi do opačného extrému.

■ Co píšete teď po Mafii po Listopadu?

Píšu dílo velice záslužné, k němuž mne inspiroval vysoce mravný výrok Petra Pitharta. Zveřejňování divokých seznamů pozitivně lustrovaných občanů nebylo uznáno jako trestné, což pan Pithart nepokládá za žádnou závadu. Právě tedy zhotovuju takový divoký

Ale hlasy, které se zvedly v této zemi proti dohodě NAFTA a jiným opatřením, vedoucím k volnějším tržím, také nemohou být přehlédnuty.

Začneme od Adama Smithe a Davida Ricardo, kteří došli k závěru, že neexistuje žádná alternativa hospodářství volného trhu. Na druhé straně tržní hospodářství má smysl pouze tehdy, je-li plně zachována volná soutěž. Avšak potíží je v tom, že volná soutěž nejen že vyvolává čas od času nepříjemné obchodní cykly, ale nakonec vede k sebezničení. Producenti, chtějící uniknout vražedné soutěži, dělají různé obchody mezi sebou, a tak ji efektivně zcela vyloučí. A nepřítomnost volné soutěže udělá z tržního hospodářství frašku.

Ale právě tento rys volného tržního hospodářství byl pochopen již dávno, a proto bylo rozhodnuto nenechat "neviditelnou ruku" volného trhu vládnout jak se jí zlíbí. Ta "neviditelná ruka" — státní intervence — tím způsobem přišla na scénu. Ve Spojených státech to vzalo na sebe formu t.zv. Shermanova zákona z r. 1890, nebo Protitrustového zákona — Anti-trust Law.

Mimoto, také v minulém století, předně v Bismarkově Německu došlo k poznání, že soukromý kapitál má na světě více druhů poslání než aby produkoval pouze zisky. Spravedlivé sdílení zisků veřejností, jistota zaměstnání a mnoho jiných sociálních výhod bylo shledáno právě tak důležitými jako všechna opatření, vedoucí k vyšší ekonomické výkonnosti.

Ale přes všechna tato opatření mnozí nebyli spokojeni se sociálními nerovnostmi, a to vyvolalo anti-kapitalistický extrémismus.

Komunismus prohlásil odsouzení na smrt soukromému kapitálu, a tržnímu hospodářství všeobecně, včetně unii volného trhu, zatímco fašismus a nacismus uvalil různá omezení na jejich činnost.

A dokonce i v těch nejvolnějších hospodářstvích — skutečně volné tržní hospodářství existuje pouze v učebnicích — byla uvalena na tuto činnost podobná omezení.

Avšak soukromý kapitál nebyl nikterak poražen. Naopak, zdá se být zase triumfální. I v době, než se komunistická hospodářství zhroutila, našel si soukromý kapitál způsob, jak uniknout kontrolám doma. Jeho válečným pokřikem se stal mezinárodní obchod, a kupodivu, k tomuto pokřiku se připojily vlády. V důvěře, že společně mohou rozšířit svůj vliv mezinárodně, zvláště, když budou schopny předhánit své odpůrce ve výkonnosti, pobláznění zvané "osvobození světového obchodu" vstoupilo na scénu jako "globalizace světového hospodářství".

Ale lidé si okamžitě neuvědomili, že s postupem času unikne kapitál kontrole národních vlád, a doposud žádná světová vláda nevyplnila toto vakuum. Všechny ty GATT, IMFS, Světové banky a Komise EEC nejenom že nemají žádnou kontrolu nad soukromým kapitálem, nyní zvaným "mnohonárodní", ale nemají o něm ani základní data. Na př. nikdo neví, jaká je zásoba mezinárodních peněz a úvěru, nebo jak se tato zásoba tvoří. Ani není známa identita "spekulantů", kteří vždy po určité době způsobí ztroskotání rozhodnutí vlády G-7 a jiných mezinárodních opatření.

Dále, nikdo doopravdy neví, do jaké míry je mezinárodní proudění zboží a služeb ovládáno "globálními společnostmi", nebo zdali dosud mezi sebou konkurují.

Jestli ano, pak je strach, vyjádřený národním a mezinárodním dělnictvem — Labor — zcela pochopitelný, protože "Labor" přestala být zúčastněna na kapitálu. A neexistuje-li takové společenství, kde svobodný kapitál a svobodná práce jsou dvě strany téže mince, je rozumnost existence tržního hospodářství pochybná. "Práce" má zcela pravdu když říká, že neexistuje-li soutěž, nebo je-li soutěž nekalá, zisky nemusejí nutně pocházet z vyšší ekonomické výkonnosti, ale mohou být výsledkem propuštění ze zaměstnání, nižších mezd a nakonec vyšších cen.

Proto, nebude-li zavedena kontrola nad "globálními bankami" a "globálními společnostmi" — a to není nikde v dohledu — obavy amerických zaměstnanců, že jim NAFTA uškodí. Uruguay Round a podobné, jsou zcela opodstatněné. Kapitál není vlastenecký, a to je správné, ale lidé — Labor — nemohou putovat po celém světě a hledat si práci a lepší platy; nemohou dělat nic jiného než hájit svůj "drn", což je konečně pochopitelné a hluboce lidské.

seznam, kam nacpu všechny pravice politiky, kteří ohrožují naši demokracii tím, že zastávají jiné názory než já, a do jejich čela dám Petra Pitharta, což vzhledem k jeho komunistické minulosti může mít i jistou věrohodnost. Opravdu mě těší, že zostouzení spoluobčanů je bezrestné za přitakání samotného premiéra. A potěšilo by mě, kdybych za svůj záslužný seznam, který v naší zemi přispěje k lásce, pravdě a porozumění, obdržela nějaký metál. Nejvíce toužím po takovém, který by mi předával vysoký hodnostář lámanou čečoněmčinou.

Když už jsme u pana Pitharta a jeho OH. Nedávno mi na besedě řekl jeden čtenář: "Přiznejte se, že máte despekt ke Klausovi." Vysvětlila jsem, že to je hluboké nedorozumění. S Václavem Klausem ne-souhlasím (nikdy mu neodpustím zelenou praní špinavých peněz), ale respektuji ho jako osobnost. Despekt pocítuji k OH, které se spojí sk kýmkoliv, kdo mu podrží křesla. Momentálně — v děsu, že propadnou u voleb — se pan Pithart líká k ODS (touha po sňatku z rozumu). Myslím si, že tím v hloubi srdce opovrhne i Václav Klaus, protože k podlézáni by se on sám nikdy nesnížil.

■ Jak se vám líbí předvolební kampaň v televizi?

Nádherné vymývání mozků, ale to už známe z pseudosocialismu. Pokud na to lidé naletí, tak jen ať si ten povolební kalich hořkosti, kdy zas už budou obtížnou ulicí, vypijí do dna.

■ Proč v těchto volbách fandíte Liberálně sociální unii?

V jejím čele jsou nesmírně vzdělaní a kultivovaní lidé s hlubokým humanistickým citěním: právníci, ekonomové, politologové apod. Mají vypracovaný podrobný program ekonomické transformace bez sociálních otřesů a bez zelené zločincům, rabiátům a podvodníkům. Jde jim o záchranu našeho zemědělství v hodinu dvanáctou. Skončili by s rozdávaním majetku šlechtě a katolické církvi, skončili by s korupčním výprodejem naše-

ho hospodářství na Západ i v rámci tuzemských mafií, nastolili by tvrdé postihy na obrovské daňové úniky pseudopodnikatelů, často z nejvyšších vrstev. Stejně jako sociální demokracie by usilovali o přijetí zákona vyžadujícího prokázání původu peněz ve větších transakcích, a to se zpětnou platností. Neboli konec praní špinavých peněz a ohrožení těch, kdo už je vyprali. A konec obohacování státních úředníků v procesu zběsilé privatizace bez potřebných přísných pravidel hry. A prosadili by i opatření, jež by zastavila explozi násilné kriminality. Toto všechno by se obrazilo v postupném zlepšování situace nižších vrstev, k nimž lze dnes už počítat i vědce, lékaře, učitele a pod.

Víte, co je zajímavé? Že na besedách se čtenáři je mi často kladena otázka — nikoli koho volit, ale koho nevolit. Odpovídám, že z těch stran, které mají šanci dál tu držet a přitvrdit v povolební koalici současných poměrů, je to ODS, OH, ODA a KDU-ČSL.

■ A co KSČM neboli Levý blok?

Správná otázka. Tak především, ať si nikdo nepředstavuje, že v dnešní KSČM sedí bývalí komunističtí prominenti. Ti dnes perou špinavé peníze ve velkém, máme z nich podnikatele a nervově se hroučí při pomýšlení, že by to tu vzaly do rukou levicové strany, jež by jejich podnikatelské úspěchy prověřily. Za druhé: všichni, kdo jsme v minulosti neparazitovali na vedoucí úloze jedné všemohoucí strany, jsme na pojem komunistická strana alergičtí. Jenže ... když se budu topit uprostřed řeky, bude mi úplně jedno, že mezi těmi kdo mi veslují na pomoc, je taky člen KSČM. Hlavně že vesluje. A my se dnes, vážené dámy a vážení pánové, topíme.

Děkují za rozhovor.

MILAN CAIS

Rudé právo z 5. června 1993

OZNÁMENÍ

Kdokoliv se zajímá o genealogický výzkum v českém Chicagu, může napsat české skupině

CHICAGO GENEALOGICAL SOCIETY

P.O. BOX 1160

CHICAGO, IL. 60690-1160

nebo zavolat, tel. 815-385-1776 nebo 708-364-5415 o další informace.

Skupina se sejde v sobotu 4. prosince 1993 v Newberry Library ve 3 PM.

Jeden z projektů, na kterém pracuje, je seznam pohřbů na Českém národním hřbitově od roku 1877.

Jiný projekt je sbírka oznámení úmrtí (Obituaries) v Denním Hlasateli.

Skupina hledá další dobrovolníky, jakož i ty, kteří se zajímají o spolupráci s jinými, kteří provádějí výzkum.

Zaslala: Evelyn Krenek Fergle, 6132 Kings Scepter Rd., Grand Blanc, MI 48439, tel. 313-694-4169.

SOKOL BERWYN/SLÁVSKÝ

pořádá

MIKULÁŠSKOU ZÁBAVU

v sobotu 4. prosince 1993
v hale Sokola Berwyn, 6445 W. 27th. Place, Berwyn, IL.

Otevření dveří: v 7 PM
Muzika hraje: od 8 PM

VSTUPNÉ DOSPĚLÍ \$6.00, DĚTI \$2

Nový román

ZA BĚLOUŠEM

MAYNE REID

vý, smělý jeho pohled, kterýž na okamžik utkvěl na zlatých prýmech a lesknoucí se zbrani setníkové.

Zahnul za roh a octnul se tvář v tvář s vojenským oddělením, jinoch patrně byl překvapen neočekávanou podívanou. Bezděky přitáhl koni úzdu, a jeho černý, čistě krevný andaluský mustang, pokrytý bílými skvrnami, vzepjal se na zadní nohy, při čemž však dovedný jezdec zůstal v sedle nepohnut a pouze jen záhyby jeho dlouhého purpurového pláště malebně splýnuly s ramen a široká střecha klobouku, okrášleného zlatými šňurami a třapci, odhrnula se do zadu.

Vojín s patrnou zálibou prohiželi si neznámého jezdce, ale v tom již stráž přijela k němu a dle předpisů požádala jej, aby sestoupil s koně a odebral se s ní k veliteli. Jinoch však patrně s tím nesouhlasil. Jedva pozorovatelně trhl úzdu; poslušný mustang rychle obrátil se zpět a puzen jsa stisknutými ostruhami, v několika vteřinách ocitl se na postranní cestě, vedoucí k lesu. Vše to stalo se tak rychle, tak neočekávaně, pohyby jezdce byly tak lehké a tak vznešené, že odevšad ozývaly se výkřiky pochvaly a všichni téměř s nevrlostí pohlíželi na stráž, kteráž přiložila k lici zbraň a chystala se za prchajícím poslati kulku.

Chvatně zakřiknutí setníka, pozorně sledujícího celý tento výstup, v čas ještě přerušil vojína, konajícího svou povinnost.

Setníkovi mihla se v hlavě jiná myšlenka; pohlédl zběžně na svého koně a v tom okamžiku již rozhodl se pronásledovati obrátěného jezdce, aby sám jej zajal. Myšlenku tu bylo lze snadno provést, i oproti vzdálenosti, již byl zatím urazil strakatý mustang, neboť Moro, ušlechtilý Warfieldův kůň, byl osedlán. Warfield mohl zároveň tím učiniti i malou obhlídku nejbližšího okolí.

Setník kynul rukou, a černocho, pokoni, v týž okamžik přivedl koně ke stěně: chápavý sluha pochopil úmysl svého pána. Kapitán vyšinul se rychle na zubaté cimbuří, a odtud smělym skokem ocitl se na náměstí, vyšinul se na kůň a pustil se v běh za uprchlíkem. Příkladem toho následovalo několik myslivců — ale kterak by mohli stačiti Morovi! Znamenitěmu tomu koni dostačilo slabě zahvizdnouti, a již jako víchr hnál se po nerovné cestě, natáhnul ku předu svůj dlouhý krk a pronikavě, ostře zaržal; zdálo se, že jeho kopyta půdy se nedotýkají, a v několika okamžicích unášel svého pána kolem posledních domkův, snaže se dohoniti prchajícího jinocha ve vlajícím červeném plášti.

Uprchlík patrně chtěl obejeti pole a znova dostat se na silnici, ale ohlédnuv se a pozoruje, že pronásledující jej Američan pustil se přímo přes pole, aby zaskočil mu cestu, trhl úzdu, vrazil ostruhu koni do boků a zmizel v blízkém hustém roští. Setník stanul na okamžik v rozpacích, ale hned na to pustil se tam, kam zmizel jezdec. Roští na štěstí nebylo příliš široké. Odvážlivě proniknul jím zaplatil setník toliko několika odřeninami na obličejí a na rukou.

Na druhé straně, obhlédnuv okolí, zpozoroval, že tato překážka, kteráž i jinocha na několik okamžiků zadržela, vlastně mu posloužila: vzdálenost mezi nimi oběma zkrátila se na polovinu. Kromě toho v dálce blýštěla se voda, jeden to z průplavů, sloužících k zavodňování kukufičných polí.

Uzřev novou tuto překážku setník se zardoval a v duchu již považoval uprchlíka za svého zajatce.

Průplav byl široký šest metrů, a zdálo se býti nemožno, aby jinoch odhodlal se překonatí tuto překážku. Ale proto přečte mustang zamířil přímo k němu, v okamžiku jako pták jej přelétl a ocitl se na druhém břehu. Skok ten Warfielda tak ohromil, že již chtěl vzdáti se pronásledování — ale ušlechtilý Moro, rozpálen tímto pronásledováním, ocitl se již v tom okamžiku na břehu průplavu a hned na to na druhém jeho břehu, a tam, netráť ani okamžiku snažil se dohoniti mustanga. Ale v tom naskytila se nová překážka. Na louce za průplavem páslo se stádo býků,

jež vlající červený plášť jinochův rozplásl tak, že hnali se přímo proti Morovi. Mladík patrně ocenil šťastnou tuto pro sebe okolnost a popohnav svého mustanga, snažil se dosáhnouti blízké haciendy, ležící na pokraji lesa. V lese ovšem našel by bezpečné útočiště, neboť v hustém roští akatů bylo by těžko jej pronásledovati.

Hlavou Warfieldovou mihla se šťastná myšlenka. Vyňal z pasu revolver a vystřelil do vzduchu nad samým stádem. Zvířata rozběhla se stranou, a jemu cestase uvolnila. Nyní setník byl si jist zdarem. Moro porozuměl lehkému stisknutí ostruh, vrhl se do předu a v krátkosti ocitl se v bezprostřední blízkosti umdlévajícího již mustanga.

»Alto o yo tiro! — Stůj, anebo střelím!« zvolal Warfield.

Jezdec však se ani neobrátil a hnál se dále na klesajícím svém koni.

»Stůjte, anebo zaplatíte to svým životem!« zvolal znovu kapitán.

Žádná odpověď. Vzdálenost byla tak nepatrná, že Warfield byl by mohl snadno vyslati kulku uprchlíkovi do zad, ale bylo mu odvážlivého jezdce líto i odhodlal se raději raniti jeho koně.

Zvolna nazvedl revolver, vyčkal příhodného okamžiku, když mustang obrátil stranou hlavu a stiskl kohoutek. . . Rána vyšla, strakatý kůň se vzepjal, zalévaje se krví klesl k zemi, a mladý jezdec přeletěl mu přes hlavu.

V okamžiku tom Warfield přiskočil k jinochu, vzchopivšímu se se země, obáváje se, aby mu neprchl do lesa. Ale ten patrně nemyslel již na útek.

Obličej jeho, neprojevující nižádné bázně, planul hněvem, a on zpřímá pohlédl na svého protivníka, držícího nad jeho hlavou revolver, a učiniv opovrhlivý posunek rukou, promluvil hlasitě:

»No matame, cavallero, soy muger! — Nezapíjejte mne, pane, jsem dívka! Myslím, že se neodvážíte dívku zavraždit!«

A jako na potvrzenou svých slov, chrabrá jezdce odhrnula červený plášť, a pohledu zaraženého důstojníka objevil se hedvábný živůtek, krátká, pod kolena sahající sukně a hučké, malé červené střevičky s pozlacenými ostruhami. Překvapen tímto neočekávaným setkáním, stál tu Warfield jako zkamenělý, ale dívka více si ho už nevšímajíc, vrhla se k dokonávajícímu koni, klekla u něho na kolena a v hlubokém zármutku volala:

»Ay-de-mí! pobre yegua! muerte! muerte! — Ubohý, ubohý koni, umíráš, umíráš! Ubohý můj Lolo!«

»Jste tedy dívkou,« promluvil posléze setník, a v tónu jeho hlasu byla zřetelná lítost a soucit.

»Si, sennor; nada mas — ano dívka, pane, a nic více!« hněvivě a s blýštěcíma se očima netrpělivě potvrdila siñorita. »Co ještě chcete? Dostí toho, že jste zahubil mého miláčka a způsobil mně takové neskonale hoře!«

Tento výbuch dívčina hněvu řal setníka do živého.

»Jest mi toho velmi líto, siñorito,« odvětil chladně, krče ramenoma, »ale dovolte, abych podočkl, že mohlo býti ještě hůře.«

»Hůře?« namítla dívka, »nic nemůže býti horší, než to, co se stalo.«

»Avšak,« odvětil Warfield ostře, neboť toto jednání mladé dívčiny začínalo jej zlobiti; — místo koně mohl jsem trefiti jezdce, a tím byla byste jen vy sama vinna. Zachránila vás jen má lidskost.«

»Carambo! Pěkná lidskost!« zvolala s posměchem siñorita, »vy zajisté jen následkem svých citů lidskosti pronásledoval jste ubohou dívku a zabil jí nejlepšího jejího přítele!«

»Co toho se týče,« namítl setník, »jsem ochoten nahraditi vašeho mustanga nejlepším koněm z mého oddílu. Vždyť naši pěkní koňové zde u vás jsou náležitě oceňováni!«

Dívka vzkypěla a dupla nohou.

»Jakže, pane, vy chcete darovati mi koně, mně, majitelce haciendy? Podívejte se!« — a ukázala bičem na pasoucí se stáda, — »podívejte se, vše to náležel mně, celá stáda koní!«

»Ano, ale já nabízím vám jiný druh, jaké-

hož u vás není,« poznamenal setník.

»Nepotřebuji vašich dlouhonožých odrůd, — všechny dohromady nemohou mi nahraditi mého Lolu!«

Setník bezděky se usmál.

»Dobře, že vás moji lidé neslyší, to by vám, mé zajatkyni, mohlo se třeba špatně vyplatiti.«

Slovo »zajatkyně« vyslovil se zvláštním přízvukem, méně tím dívkou postrašiti, ale když na ni pozorně pohlédl, viděl k nemalé své zlosti, že zcela chladnokrevně zapínala si svůj plášť a nejevila nejmenšího strachu.

»Což považujete mého Mora za horšího vašeho mustanga?« tázal se jí, hladě šiji svého ušlechtilého koně.

Siñorita opovrhlivě pohlédla na koně, ale spatřivši jej, nemohla od něho odtrhnouti svého zraku a nadšeně hleděla na jeho ztepilou, statnou postavu.

»Máte pravdu,« pravila posléze. »Kůň váš jest hezčí a lepší mého zabitého Lola. Ráda bych zkusila, jak se na něm jezdí, — ale jsem vaší zajatkyní,« dodala, »a proto jest to nemožno.«

Poslední slova pronesla plaše, jako by si byla vzpomněla na slova setníkova. Mladý důstojník se zarazil a poněkud se zarděl.

Siñorita patrně žádala rozjasnění tohoto vzájemného jich poměru, a on sám nevěděl, jak se v tomto případě zachovati. S jedné strany dívka byla zajisté dcerou bohatého majitele haciendy a bylo by nevhodno vzíti ji s sebou do tábora jako zajatkyni: co by si tam s ní byli počali? S druhé strany mohla býti však vyzvědačkou, jinak nebylo jí třeba dáti se na útek. Povinnost jeho vojenská kázala mu v tomto případě nepropouštěti jí, a to tím spíše, že mohla míti při sobě důležité vojenské listiny.

Když tak otálel s odpovědí, netrpělivá siñorita, znepokojena jeho mlčením, tázala se ho přímo:

»Chtěla bych věděti, siñore, mohu-li se vrátiti domů ke svému otci anebo mám-li jíti s vámi jako zajatkyně?«

Důstojník nevěděl si v tomto případě rady.

»Siñorito,« pravil posléze hlasem prosebným, »jsem povlivý voják a nechci se prohřešiti proti svým povinnostem. Pro Bůh, zaručte se mi svým čestným slovem, že ve vašem jednání neskrývaly se nižádné úmysly, směřující proti Spojeným Státům. Uvěřím vašemu slovu a propustím vás.«

Dívka s podivěním naň pohlédla a pak vesele se rozesmála.

»Ale, vy tedy považoval jste mne za mexického vyzvědače? . . . Jest tomu tak, siñore?«

»Nu, ano . . .« odvětil setník polo hněvivě, polo rozpačitě, »vy sama útekem svým zavdala jste mi k domněnce té příčinu.«

»Možná,« odvětila, »ale objasním vám také hned příčinu svého uleknutí: bála jsem se vás velice, ačkoliv nechtěla jsem to dáti na jevo. Tedy vaši lidé,« pokračovala, ukazujíc na čtyři myslivce, důstojníka provázející a držící se opodál v uctivé vzdálenosti, »tito vaši lidé jsou Texasové?«

»Ano, aspoň někteří z nich, ne-li všichni.«

»A vy jste jich velitelem?«

»Ano, jsem jejich setníkem.«

»Ejhle, vždyť jsem si to myslila!« zvolala vesele. »A proč jste, pane setníku, přijeli sem k nám v době, kdy vaše vojska stojí mnohem níže na fece?«

»V tom není žádného tajemství,« odvětil Warfield, usmívaje se, »vrchní velitel komandoval mne sem, abych chránil hranici, kryl záda naší armády před vpádem Komanchů.«

Mladá dívka úpině se rozveselila.

»Já však myslila jsem si zcela něco jiného,« pravila, — »zavolal jste na mne tak čistým španělským jazykem, že jste mne uvedl tím v omyl. Zde máte důkaz toho, že můžete mne propustiti s úplně klidným svědomím. Čtete!«

I podařila mu velký list papíru, a setník sestoupiv s koně k nemalému svému udivení viděl, že jest to průvodní list, daný jeho vlastním velitelem doně Izolině de Vargas. Dle

tohoto průvodního listu každému obyvateli Spojených Států Severoamerických kladlo se za povinnost ochraňovati urozenou donnu a odstraňovati všechny překážky v cestu se jí stavící. Vzhledem k tomu setník sám dopustil se právě přečinu, ježto jen divem, že nezabil osobnost, jsoucí pod ochranou vlastního jeho velitele.

Donna Izolina patrně v duchu jákala, a její úsměšný pohled patrně bolestně dotekl se prostodušného vojína.

»Siñorito, siñorito...« promluvil rozpačitě, »budte velkodušna a promiňte mi můj omyl.«

»Z plna srdce, siñore,« pravila s úsměvem donna, »celá tato událost byla by velice zábavná, kdoby nebylo mého ubohého Loty!«

»Ale vysvětlíte mi, pro Bůh, proč skrývala jste se před námi, majíc takovouto listinu! Chvějí se již při pouhé myšlence na nebezpečí, v něž jste se vydala!«

»Vinou všeho jest to, že tak dobře mluvíte španělsky. Ani mne nenapadlo, že byste mohl býti Američanem. A při tom,« dodala se čtveráckým úsměvem, »vaši lidé, možná že i statní vojín, řadovému vojsku příliš se nepodobají. A právě proto považovala jsem je za oddíl mých ctěných sourodáků. Posoudíte nyní sám, jak bych byla mohla nedati se na útěk, majíc při sobě v kapse tento průvodní list a kromě toho ještě jiné důležité listiny pro mého otce. Ani mne nenapadlo, že za mé nepřítomnosti přijel k nám oddíl amerických myslivců.«

Warfield uctivě se poklonil.

»Vidím nyní, siñorito, že jednala jste úplně odůvodněně. Jsme tudíž přáteli a ne nepřáteli,« dodal, »ačkoliv nechápu, proč rozená Mexičanka má takové sympathie k americké vládě.«

»Ó, to jest zcela jednoduché!« odvětila donna. »Nebožka moje matka byla Američanka a tuto náklonnost zdědila jsem po ní; sdílí ji i můj otec.«

»Nemohu si své jednání odpustiti,« pravil setník, všecek jsa rozechvěn. »Jsem dvojnásob vinen před vámi, ale —« dodal, a v jeho hlase bylo slyšeti vnitřní zápas, — »možná, že aspoň z části napravím svůj přestupek a poněkud v očích vašich nabudu jiného světla, jestliže vás poprosím, byste za svého zabitého mustanga přijala mého Mora.«

Donna Izolina podala setníkovi malou svou ručku.

»Díky vám,« pravila, »ale nemohu přijati od vás tak veliké oběti. Citím ještě příliš živě ztrátu svého miláčka, než abych způsobila vám takový zármutek.«

Setník chtěl cosi namítnouti.

»Ne, ne,« přerušila jej donna rozhodným hlasem. »Nechť z nás dvou trpí jen jeden. Ponechtež si svého ušlechtilého koně a dovolte mi jen trochu na něm se projeti, milujit vášnivě jízdu koňmo.«

Setník s plnou ochotou pospíšil připravit jí třmeny, a odvázan dle jejího přání její bílé laso, spletené z koňské hlavy, od sedla zabitého mustanga, provlékl je hruškou svého vlastního sedla.

Obratná jezdčyně bystře chopila se úzdy a vyšinula se na kůň, třmenů takorba ani se nedoteknuvši.

Pak ohlédla se vůkol a plamenný její pohled spočinul na divokém buvolu, jež přivábil její ohnivě červený plášť. Zvíře stálo nedaleko a zlobně pohlíželo na donnu Izolinu. Morovi stačilo lehké stisknutí ostruhy, aby rychle dal se do běhu ku předu k ohromnému býku. Ten neočekávaným tím útokem dal se v rychlý útěk. Ale donna byla již několik kroků od něho; laso, vržené obratnou rukou, zasvištělo vzduchem, a Warfield viděl, jak jako stříbrný prsten ovínilo se kolem šije zvířete. V okamžiku tom jezdčyně rychle trhla koněm zpět, a býk, stržen nataženým lasem, svalil se k zemi.

Tu donna Izolina rychle obrátila koně, přiklusala k nehybně ležícímu zvířeti, nachýlila se se sedla a jedva pozorovatelným pohybem ruky uvolnila laso. Býk ještě ani nevzpařoval se ze svého uleknutí a nezvedl se se země, když již odvážlivá jezdčyně vrátila se zase k setníkovi, pohlížejícímu na ni s nelíbeným údivem.

Seskočila se sedla a radostně potleskala koni po šiji.

»Zázračný, dokonalý to kůň!« zvolala. — »Závidím vám, setníku, a nemohu vám odpustiti, že jste byl i na okamžik s ním se rozešel.

Kdybych měla takového běhouna, nikdy nikomu na světě bych ho nepropůjčila! Avšak,« dolozila uleknutě, pohlédnuvši na slunce, »opozdila jsem se náležitě. Ubohý můj otec zajisté již bude v obavách o mne a nebude si moci vysvětliti dlouhou mou nepřítomnost, tím méně, ježto mám při sobě důležité listiny. Na shledanou, siñore, s Bohem, Adios.«

»Dovolte mi aspoň, abych vás k domovu doprovodil, siñorito. Mohla by se vám třeba zase státí na cestě nějaká nepřítomnost.«

»Nikoliv, tisícere díky, jsem již doma, do naší haciendy všeho všudy jest jen pět minut jízdy. Kromě toho ani já ani otec můj nemohli bychom vám poskytnouti pohostinství, neboť musíme své sympathie před svými rodáky skrývati. Ach, ani pomyslti si nemůžete, jak jsou podezřívá! Ani teď nejsem jista, že za námi neslídí.«

Promluvivši tato slova, ohlédla se strachem a zachvěla se, vidouc jakéhosi člověka, s nejbližšího pahorku dolů sestupujícího.

»Santissima Virgen! Svatá Panno!« zvolala uleknuta, »má předtucha mne nezklamala: Giurro zajisté naslouchal našemu rozhovoru!«

»Giurro?« s údivem opakoval Warfield, »kdo jest ten Giurro, a proč se ho bojíte, vždyť jste doma?«

»Bože,« zašeptala siñorita, všecka jsouc vyděšena, »nemohu vám nyní vysvětliti ničeho, toliko pro Bůh, je-li vám klid můj drahý, odejděte, odejděte co nejrychleji!«

»Nikoliv, siñorito,« odvětil důstojník pevně, — »nemám práva vnikati ve vaše tajemství, ale hrozí-li vám nebezpečí, nehnu se s místa: nemohu zůstatí vás bez ochrany v moci tohoto člověka, jehož se tak bojíte.«

Siñorita ohlédla se ještě jedenkrát, a pozorujíc, že Giurro stanul v uctivé vzdálenosti, rychle zašeptala:

»Poslyšte tedy: Giurro jest mým příbuzným, mým bratrance, ale proto přece jen mexickým vyzvědačem. Podplatil naše lidi a vyzvěděl naše tajemství. Vyhrožuje nám, že nás udá u vlády, a žádá mého otce o mou ruku. Nemůžeme mu to odepřiti, ale i přijetí tohoto návrhu bylo by pro mne strašlivé. Žije nyní u nás, těžce ze svého postavení, a my s otcem stále jen Boha prosíme, aby válka co nejrychleji se skončila, neboť pak zprostime se drzosti tohoto strašlivého člověka.«

Donna Izolina mluvila rychle, u velikém rozčilení, chvílkami ohlížejíc se na Giurra, kterýž patrně měl velikou úctu před zbraněmi setníka a tvářil se, jako by se obíral zabitým mustangem, ležícím asi padesáte kroků od rozmlouvajících. Vrhnuv na dívku podezřívavý pohled, plný nenávisti, odpoutal sedlo, sňal úzdu a patrně hodlal tu čekati na svou sestřenicí.

»Nyní vite, setníku, vše, buďte tedy s Bohem,« promluvila chvatně donna Izolina, »budu mítí asi velkou práci, abych mu vše vysvětlila, ale nebojte se o mne, dovedu se sama ubrániti.«

Kynula mu přivětivě na rozchod hlavou a s klidnou tváří ubírala se směrem ke Giurrovi. Setníkovi nezbylo nic jiného, než vyšinouti se v sedlo a vrátiti se. Nemohl však přemoci svou zvědavost a když vyjel na silnici, obrátil se, jako by si upravoval třmeny.

Siñorita a Giurro stále ještě stáli proti sobě. Bystrý, pronikavý pohled setníkův spočinul na temné postavě tohoto člověka.

Týž byl vysoké postavy, osmahlý, s hustým černým vousem na bradě a hezkým obličejem. Oblečen byl v černou soukennou kamizolu, modré vojenské spodky, temně rudý bandalír, nahražující pás; nízký klobouk se širokou střežou kryl jeho hlavu.

Jak bylo viděti, ukazoval své sestřenicí jakýsi papír a při tom cosi rozzlobeně jí vysvětloval.

Warfield chtěl se již vrátiti. Ale v tom donna obrátila se zády ke svému společníku a klidně ubírala se směrem k haciendě.

Tu i setník obrátil se k domovu, neví-maje si myslivců, stojících opodál a čekajících na jeho rozkazy. V rozpacích pohlédli na sebe, když jejich velitel mlčky jel kolem nich, hluboce jsa zadumán, a dal se volně na cestu za ním.

Návštěva haciendy.

Ubohý Warfield spal velmi špatně. Neklidně převracel se na teplých pokrývkách z buvolí kůže, a všechny jeho údy jako by byly olovené. Vše, co prožil prů-

během minulého dne, plnilo hlavu jeho nepokojnými sny. Tu se mu zdálo, že prolétá skrze trnité křoví a pocituje, jak ostny zadírají se mu do těla; tu zase letěl na svém Moru přes široký průplav a letu tomu nebylo konce; tu zase stáda divokých byků kupila se kolem něho, nastavující rohy a upírajíce naň sveřepé své oči; hned na to zase zabitý mustang ležel na zemi a nad ním s výhrůžnou tvář stál Giurro, a zasmušilý jeho obličej lekal setníka. Probudil se, zaslechl troubiti budička a pocítoval, že jest jako rozbítý. Vše, co včera se přihodilo, zdálo se mu býti pouhým snem; ale když pohlédl na sedlo, před ním visící, a uviděl na něm stříbrné laso, přesvědčil se o opaku.

Usedl ke skrovné snídani. Nebyl v dobré míře. Zasmušilé myšlénky ho trápily; bylo mu velice líto, že nikterak nemůže pomoci siñoritě Izolině a jejímu otci vzhledem k drzému Giurrovi. Co mohl činiti? Zdaž samotná siñora mu nepřikázala, aby držel se v povzdálení, a nezakázala mu veškeré návštěvy? Ostatně i sám chápal, že by mohl uvéstí ji v podezření a tím věc jen zhoršiti.

»Nezbývá, než z hlavy nadobro vypustiti vzpomínky na vše, co se přihodilo,« pravil k sobě. »Budu hleděti zabratí se do svých prací a při plnění svých povinností nebudu na nic mysliti.«

Dospěv k tomuto úmyslu cítil, že jest mu mnohem volněji, a chtěl již chopiti se práce, když tu přijezd kurýra z hlavního tábora v niveč zvrátil všechny dobré jeho úmysly. Statný vojín v dragonské uniformě přijel na zpěněném koni a žádal, aby ihned byl předveden před setníka, by mohl listiny mu odevzdati. Pozdravil chvatně a odevzdal listiny, mině trochu si odpočinouti, což skutečně po kvapné jízdě bylo mu nezbytno.

Vojínové zvědavě ho obstoupili a vedli ho ke svým stanům. Setník však vystoupil na plochou střechu, roztrhl obálku a četl:

»Dáno ve hlavním stanu armády. Červenec r. 1846.

»Sire! Vezměte dostatečný počet mužstva a odeberte se do haciendy dona Ramona de Vargas, nalézající se poblíže vašeho stanoviště. Tam vezměte pět tisíc kusů hovězího dobytka, kteréž dodáte do tábora americké armády a odevzdáte vrchnímu zásobovateli. Honce vezměte si tamtéž a několik vojinů vašeho oddílu může je doprovázeti. Přikládám dopis dona Ramona; z něho dovíte se některé podrobnosti stran daného vám rozkazu.

Generál-adjutant armády.

Setníkovi chvěly se netrpělivostí ruce, když roztrhával druhou obálku. Dopis psán byl španělsky:

»Dle úmluvy připravil jsem pět tisíc kusů skotu, ale jest mi nemožno, sám je dáti přivéstí. Nezdá se vám býtí přehodnějším, učinili nějaké opatření, aby se zdálo, že mi byly násilně odňaty? Mám velice vážné důvody prosit vás, aby toto násilí bylo provedeno pokud možno nejpřirozeněji, při čemž by i moji pastuchové násilím musili býti přinuceni k doprovovení stáda. Projeví-li vaši lidé hrubost a drzost, bude tím lépe.

Ramon de Vargas.

Warfield pohněván pohodil dopis na stůl, třikráte prošel se po ploché střeše a posléze vypukl ve hněvivý smích.

»To mi ještě scházelo,« mružel, »ukáži se roztomilým donně, až objevím se v haciendě jako lupič a odvážlivý zločinec! A ještě ke všemu bude mi sehráti celou tu komedii jak možno nejpřirozeněji! Ovšem,« těšil sama sebe, »není možno, aby donna nebyla zasvěcena v tajemství svého otce. Pochopí, že nemohu jednati jinak. Ostatně ve věci samé nemohu ničeho měniti. Jako vojín musím uposlechnouti a nelze mi upustiti ani od písmeny daného mi rozkazu. Vzhůru tedy na kůň, a čím dřívě, tím lépe!«

Po několika okamžicích ozval se zvuk vojenské trouby, a padesáte myslivců se dvěma poručíky, Holingwortem a Wetleyem, bylo již v sedle.

Setník doprovázel je toliko jako dohlížitel, neboť nepřál si býti vykonavatelem tak choullostivého rozkazu.

Václav Klaus, zastánce tohoto trhu "na oko" a hlavní architekt národní hospodářské strategie, je zde citován jako zastánce regulace mezd, ochrany de facto zbankrotovaných státních podniků, regulace nájemného, regulace účtů za elektřinu, plyn a topení, špinavých peněz, žití na dluh a žití z podstaty. Jeho aura zastánce volného trhu již dávno pohasla.

Dnešní politická stabilita je v Čechách drazé zaplacená izolací obyvatelstva od tvrdých dopadů trhu a tedy dalším oddalováním přechodu k vytoženému tržnímu hospodářství. Toto panikářské úsilí o stabilitu za každou cenu je nutně provázáno ztrátou demokratického dialogu, ztrátou svobody sdělovacích prostředků (obzvláště televize) a zvýšenou "ochranou" nic nechápajícího a netušícího obyvatelstva před nevhodnými informacemi ze Západu.

Na příklad, zpráva UNCTAD (z 16. září 1993) t.j. rozbor připravených trvalou Konferencí Spojených národů pro obchod a rozvoj (United Nations Conference on Trade and Development), není v Čechách ve sdělovacích prostředcích diskutován. Tento "UNCTAD Trade and Development Report 1993" totiž vyjadřuje skepsi o vhodnosti t.zv. přístupu "Velkého třesku" k reformám ve Východní Evropě.

Zpráva zdůrazňuje, že "Kde bylo k tržním reformám přistoupeno něžně (gently) a včas, jako na příklad ve Východní a Jihovýchodní Asii, tam došlo k rychlému a trvalému růstu. Kde byly reformy naordinovány jako šoková léčba, t.j. ve většině bývalých socialistických zemí Střední a Východní Evropy, tam k podobnému růstu nedošlo."

Je tragikomické, že právě růstové strategie nezávislých ekonomů a zdůrazňování nutnosti poučit se z japonských zkušeností byly v Čechách fanaticky zavrženy ve jméno restriktce, šoků a průmyslového úpadku.

Kuchaři tohoto "českého guláše" zamítli japonskou cestu, protože "nejsme Japonci"; zvolili tedy cestu bolivijskou, protože Jeffrey Sachs kdysi "pohřbil" Bolívii. Jsme snad Bolivijsci?

UNCTAD Report, pod titulkem Východní Evropa v "zóně soumraku" (Eastern Europe in a "twilight zone") si vypůjčil tuto metaforu z

amerického televizního seriálu, který se zabývá jevy na pomezí racionálna a nevysvětlitelnosti, jevy v zóně trvalého soumraku. Píše se:

"Na rozdíl od Číny, která se rozhodla pro částečnou a postupnou hospodářskou změnu, bývalé socialistické země (the formerly socialist countries) Střední a Východní Evropy zkusily reformu Velkého třesku pomocí náhlé liberalizace, deregulace a privatizace. Zde byla euforie, která vítala kolaps komunismu, vystřídána pesimismem."

"Mnohé z bývalých socialistických zemí se nyní nacházejí v zóně soumraku, kde nevládne ani plán, ani trh. Hospodářská situace je nyní diktována těmi nejhoršími, nejnegativnějšími (most negative) aspekty obou systémů."

"Šoky nejsou spolehlivým receptem na zavádění nového myšlení, chování a potřebných norem. Tržní ekonomika není prostě převaha soukromého vlastnictví a minimální vládní kontrola, kombinovaná s potřebnými zákony. Je to především složitá společnost organizací, tradic a porozumění, které se vyvíjely organicky, po dlouhá období.?"

"Rychlá privatizace sama o sobě nezaručí růst. Nezaručí odpovídající podnikové řízení (corporate governance), nezaručí domácímu soukromému sektoru potřebné finanční a technologické prostředky. Podle zkušeností z mnohých nově industrializovaných zemí, vlády musí vytvořit podmínky k akumulaci soukromého kapitálu a posílení soukromého podnikání, ne zjednodušeně převést vlastnictví."

Podobně bychom mohli citovat světový tisk a hospodářské rozborů mezinárodních organizací do nekonečna. Je to však bezvýznamné, jestliže nikdo nenaslouchá, nereaguje či nechápe. Strkat hlavu do písku (či do guláše?) fakta českého hospodářství neovlivní.

Vzpomínám jak jsem na jaře 1990 osobně předal tehdejšímu ministru hospodářství V. Dlouhému "19 tezí k hospodářské obnově Československa". Vše tam bylo: od růstu, přes vzdělávání až po podporu domácího průmyslu a export — jen to vzít, jen to pochopit.

Místo toho se bývalý předseda partajního výboru na Prognostickém ústavu chopil pseudoprogramů k restrikci koupěschopné poptávky obyvatelstva, liberalizaci cen pro státní monopoly, výprodeje našich nejlepších a nejvýnosnějších podniků do zahraničí, špinavých peněz a aukcí za hotové, masové zveřejnění podniků pomocí kupónové "privatizace" a umělého zlevňování českých pracovních sil.

Výsledky není třeba popisovat: stačí si otevřít kterékoliv zahraniční noviny či se zeptat lidí na českých ulicích.

Jakoby navzdory mým radám a všemu zdravému rozumu, V. Dlouhý se stal fanatickým, nesmiřitelným hrobařem československého průmyslu. Zrychlil nenávratný výprodej podniků do zahraničí, neochránil naše průmyslová odvětví, volal po vysokých úrovních nezaměstnanosti, nezajistil privatizaci do rukou manažerů a zaměstnanců, neudělal nic pro podnikovou restrukturalizaci, posmíval se veřejně východoasijským zkušenostem a růstovým alternativám nezávislých ekonomů.

Je to vše pochopitelné, V. Dlouhý není ekonom, ale politik v zóně soumraku. Změnil-li se vítr, začne klidně propagovat pravý opak svých dříve vášnivě obhajovaných "principů". V atmosféře umělé "politické stability a sociálního konsensu" má totiž veřejnost velmi krátkou paměť. Osobně bych na to nevsázel.

Ministr průmysl je jistě jedním z hlavních kuchařů, číšníků a vrchních onoho "českého hospodářského guláše". Ministr průmyslu nese za hospodářství plnou zodpovědnost a této zodpovědnosti nesmí být zproštěn. Již před třemi lety jsem doporučoval parlamentní slyšení jako cestu k očištění. Jak jinak lze dostat čestné odborníky do vlády, než po

veřejném vysvětlení a přiznání kdo to udělal, proč a co za to?

Ministr Dlouhý je nyní hybnou silou za propagandou projektu "Czech Made", což údajně zašlo až do kartelově-monopolního otvírání prodejen "s výhradně tuzemským zbožím". Ministr průmyslu by neměl být současně ministrem propagandy. Jestliže někdo rozbije tradiční průmyslová odvětví, kriminálně ohroží konkurenční schopnost českých podniků, odmítne jakoukoliv ochranu národnímu kapitálu a národním kapitalistům a pak, po tom všem, se uchýlí k propagandě a omezování spotřebitelské suverenity, jako způsobu záchrany toho mála co zbylo — pak již jsme opravdu v zóně trvalého soumraku.

Doufejme jen, že se pan Dlouhý navíc (náhodou?) nepostavil sám do čela těchto nových krámů a kartelově-monopolistických dohod k omezení vnitřní konkurence, jak to bývá dnes v Čechách zvykem. Konflikt osobních zájmů by zde zřejmě dosáhl světového rekordu. Ministr Dlouhý by se stal institucí, jakýmsi českým krámem, který by on sám vlastnil.

Český guláš je ve zmíněném článku podtržen zábavným popisem českého podnikání a podnikatelství. Na př., konkurence neschopnou ocelárnu Poldi Kladno bude údajně zachraňovat majitel podniku Bohemia Arts, který vlastní umělecké galerie, výrobu nábytku, zemědělské stroje, továrnu na zbraně a hotel. Hle, zkušený post-socialistický podnikatel, který ví co chce a co dělá, nezbytná to přísada "českého guláše" — záchrana českých oceláren. Kde jsou odborníci? Doufejme, že neprodávají pohlednice a sluneční brýle.

Nebo abychom snad nevyvráběli sudy místo leteckých motorů, nevyváželi kamení, šterkopisek, stromy a děvčata — to bychom asi dlouho nevydrželi, že ano? Privatizace, která není privatizací, je sice rychlá, ale zcela zbytečná: nepomůže zastavit pokles průmyslové výroby, nezavede nové řídicí struktury v podnicích, nenaučí lidi podnikat.

Čtu zde zrovna pracovní studii Josefa Kotrby a Jana Švejnar z května 1993, která přišla z Pittsburghské univerzity. V závěru píše:

"Po čtyřiceti letech bez jakýchkoliv zkušeností se soukromým vlastnictvím, nová a nezkušená vláda dala dohromady a rapidně zavedla tři doplňující se privatizační programy, které převedly státní vlastnictví na jedince, skupiny a populaci jako celek.

...odklady v převodu majetků a rozptýlená povaha tohoto nového typu vlastnictví nemusí nutně přivodit potřebnou kontrolu (povětšinou státem jmenovaných) managementů. Schopnost přeložit tento masivní přesun ve vlastnictví do rychlých a trvalých výnosů v hospodářské efektivnosti představuje příští výzvu v českém a slovenském transformačním procesu."

Nevím jak a o čem píše Kotrba a Švejnar v Čechách, ale s jejich závěry je nutno souhlasit. Rozdat lidem papíry zbankrotovaných podniků není jistě příliš obtížné, jde pouze o byrokratickou administraci. Něco jiného je však aby tyto podniky, jejichž papíry dnes místní DIKové drží ve svých rukou (když je neprodali), začaly pracovat a vydělávat peníze. To bude mnohem těžší.

Ironicky, asi před dvěma lety jsem v bývalém Československu uveřejnil studii "Soumrak československého hospodářství" (Tvorba, č. 36/37, 1991, s. 3-6), která všechny současné hospodářské, politické i společenské jevy spolehlivě předpověděla. Redaktor Svobodné Evropy se mnou tehdy o tom natočil telefonický rozhovor, ale již jej neodvysílali: soumrak padl nejen na hospodářství, ale i na demokracii ve sdělovacích prostředcích.

Mezi jinými jsem předpověděl rychlý, i když postupný pokles životní úrovně, ztrátu svobody, kultury a etiky. Již tehdy jsem se nestavil na stranu lidí, kteří předvíдали náhlou krizi, otřes či společenský výbuch. To by bylo naší spásou, protože by nám to umožnilo skutečnou "očistu", personální a ideovou výměnu, pozdní, ale zato nekompromisní nastoupení správné cesty.

Vůbec nejhorším výsledkem je to co jsem tehdy předpovídal: ne bída, ale zvyknutí si na bídu, ne pokles, ale akceptování poklesu, ne ztráta ideálů, ale přijetí "ideálů" malých a nízkých. Krize v sobě obsahuje naději a příležitost ke katarzi. Nejspolehlivější cesta do Třetího světa je však cesta bezkrizová, klidná, dobrovolná a v podstatě lidmi nevnímaná.

Nemám na boty? Nu, nekoupím si je, až příště. Nemám na opravu tramvaje či autobusu? Nu, zatím neopravím. Ztratil jsem trh na letecké motory? Budu vyrábět sudy. Nemám na večeři v restauraci? Zůstanu doma, je to tak vlastně lepší. Pomalu, krok za krokem, jakoby mávnutím kouzelného proutku, jsme spokojeni s málem, chceme málo, klaníme se málu — a dostaneme tedy ještě méně.

Jsem netrpělivý s těmi, kteří se ptají: kde je ta bída? Kde je ten úpadek? Kdy nastane ta krize?

Odpovídám: Bída nastala již samotným přijetím bídy jako možného cílového stavu. Úpadek je dán těmi, kteří se úpadku nebrání. Krize spočívá v těch, kteří krizi nevnímají.

Stejně tak s těmi ministry, kteří se dnes tak pilně "učí", "rostou" a "mění své názory". Některé životy se neskládají z ničeho jiného než z přizpůsobení, adaptace, převlékání kabátů a točení se ve větru. Osobně se cítím privilegovaný, že jsem za celé čtyři roky "transformace" — a v takové atmosféře — nemusel ani jednou změnit svůj názor, postoj, radu, předpověď či závěr.

Zbývá varování:

— Nenechte si vzít poslední zbytky svobodného dialogu v médiích či v televizi. Nenechte se izolovat od světového dění a moderního hospodář-

bylo 2.8% nezaměstnaných a že měsíční výše inflace, také v červenci, byla 0.7%. Dnes 30. srpna ve Stockholmu pan Klaus znovu potvrdil, že jeho země bude 'během dvou let připravena k vyjednávání o členství v ES'."

K tomu malé vysvětlení: "Dvanáctka" je přezdívka pro ES, neboť se skládá ze dvanácti členů.

Pan Klaus má tedy daleko větší důvěru v postavení Č.R. mezi národy Evropy, než ji měli mluvčí návštěvníků členů českého parlamentu, kteří navštívili Chicago na pozvání Informační kanceláře kongresu Spojených států, aby shlédli administrativní systém některých členů kongresu. O návštěvě samé a o ostudě v důsledku nedostatku vychování a znalosti normálních společenských zvyklostí přinese Hlasatel zvláštní článek. Avšak ve spojitosti se zmínkou o postavení Č.R. mezi jednotlivými národy Evropy, je třeba zaznamenat onen výše zmíněný faktor. Delegace čtyř poslanců, z nich každý představoval jednu politickou stranu přítomné vládnoucí koalice v Č.R. se měla sejít se zástupci Denního Hlasatele, nejen nejstaršího čs. tisku na světě, ale také daleko největšího a nejrozšířenějšího v zahraničí, který vychází v Berwynu, předměstí Chicaga.

Stalo se tak na přání a po dohodě s panem Georgem Edwardsem, šéfem štábu člena kongresu za demokratickou stranu ve státě Illinois, panem Williamsem O. Lipinskim. Jelikož delegace se však opozdila "pouze" o dvě hodiny, nezbylo mnoho času nejen ke splnění důvodu návštěvy delegace samé (samozřejmě, že "studijní" návštěva byla placena námi, t.j. americkými poplatníky), ale ani ne k připraveným otázkám. Bylo tedy rozhodnuto, že 10 minut bude věnováno jejich prohlídce kanceláří pana Lipinského a 10 minut setkání mezi poslanci a zástupci našeho tisku. Jelikož jsem byl požádán, abych dával otázky, omezil jsem se pouze na jednu otázku: "Jaké jsou vyhlídky na hospodářskou a politickou budoucnost Č.R. v důsledku nynější neutěšené situace?"

Delegace si vyvolila za svého mluvčího pana Ivana Bečváře, ODS. Ten, po krátkém bloudění po řečnickém obzoru, jak tomu bývalo ještě za Palackého a Riegra, řečnickým stylem naučeným v kuchyni, pojednou rozvláčně vyslovil svou velkou nelibost nad formulací mé otázky, zejména nad slůvkem "nynější neutěšené situace".

Pan Bečvář není ovšem výjimkou mezi českými politikáři, kteří vyrostli přes noc. Jako většina z nich, nechtějí slyšet nic, co by se jim nelíbilo. Tomu se ovšem říká "pštroší politika". Hlemýždí rychlostí začal poukazovat na tu skutečnost, že jsme daleko před Albánií, pak když si nemohl vzpomenouti na další národy Balkánu, napověděl jsem mu něco jako Rumunsko, Bulharsko atd., což radostně opakoval. Ve chvíli, kdy se zdálo, že máme před sebou přednášku na dvě hodiny a věda, že nám bylo dáno pouze deset minut, využil jsem situace a zmocnil jsem se slova, což mezi těmito lidmi není žádným uměním. Nyní já jsem vyslovil svoji nelibost, že si nás dovolí přirovnat k zanedbalým a barbarským národům, zatím co náš národ do druhé světové války patřil k vedoucím národům civilisovaného světa jak po stránce kulturní, vědecké, průmyslové a taky politické...

A zde je ten rozdíl mezi tím co říkal Klaus a co říkal pan Bečvář. Klaus alespoň by chtěl, abychom byli přirovnáváni k vedoucím národům světa, t.j. k té "dvanáctce" a pan Bečvář, mluvčí pana Havla, nás dává mezi intelektuální trpaslíky. Tedy alespoň dle úvah oněch dvou pánů laskavý čtenář se jistě zamyslí nad otázkou "Kdo je před kým?"

Ale kdo je opravdu před kým a hlavně kdo bude před kým v blízké budoucnosti? O tom svědectví podává "Smlouva uzavřená pro výkon správy obytného domu... mezi mnou, jakožto majitelem a městským bytovým podnikem..." Smlouva sama má 6 stránek o šesti paragrafech a rozpočet o dvou stránkách. Nebudu v této souvislosti unavovat čtenáře s celým obsahem smlouvy, ale uvedu zde pouze důležitá, výsledná čísla neboť "cifry mluví".

Jakožto majitel budu platit za "náklady bytového hospodářství", t.j. služby hrazené nájemníky, služby hrazené z nájemného, za materiál, opravy vlastní a opravy dodavatelským způsobem (jak zní ouřední

Z ostatků komunismu...

ského i politického myšlení.

— Nedopust'te, aby se hrobaři české ekonomiky i politiky "vyvlékli" ze své zodpovědnosti či aby se stali trvalými institucemi, kterých se pak již nikdy nezbavíte.

— Nepodléhejte libivému, ale politicky motivovanému populismu, který prostě přesouvá vaše účty na bedra vašich dětí a budoucích generací. Vždy se ptejte: Kdo to zaplatí, z čeho a kdy?

— Vyvarujte se politiků a politikaření, řiďte se vlastním úsudkem a vlastním rozumem. Neoceňujte sliby, ale pouze výsledky. Nestahujte se do soukromí, nepodléhejte pasivitě a odmítněte to nové dogma "Někomu přeče věřit musíme."

Nemusíte! Jen sami sobě věřte.

čestina dětí komunistického panstva), budu zatížen čistou ztrátou Kč 76.000.- Tato částka, v níž jsou uvedeny ty nejdůležitější opravy zaviněné "dojením krávy až z ní teče krev", což byl nejen způsob komunistické ekonomie, ale stále zůstává i za ilegální vlády nynějších neokomunistů, představuje příjem za 6.7 roku! V této bilanci však nejsou započítány daně, od kterých je majetek osvobozen na dobu pěti let (dva roky jsou již pryč), pojištění, amortisace majetku a ovšem zisk. Tyto děti komunistů ovšem nevědí co to je "amortisace majetku", čili umožnění jeho hodnoty a náhrada dle odhadnutého, průměrného života dotyčného majetku. Co to je zisk vědí v Č.R. pouze zloději a jejich synonym, bývalí komunističtí předáci, kteří si rozebrali ukradený majetek československých občanů. Myslí si tito absolventi Vysoké školy ekonomické v Praze, nalejvární komunistických ekonomických teorií (pan Klaus a jeho kolega Zelený, jsou absolventy této rudé Almy mater), že lidé budou pracovat, investovat a mít na svých bedrech risiko ze ztráty pro hezké oči a kapsu boľševických zvířat a to vše zadarmo? Bez zisku?

Někdo se tam v "Česku" zbláznil. Jsou sta a sta tisíce lidí, kteří se nacházejí ve stejné situaci. Jsou dvě možnosti: Buď to budou okamžitě uměrně upraveny činže na základě zákona nabídky a poptávky, pokud Č.R. bude hlásat do světa, že tam existuje volné, svobodné hospodářství, nebo majetky budou hozeny státu majiteli na krk, buď dobrovolně, či z důvodu bankrotu. Činže i těch nejmenších bytových jednotek by se musely, uměrně k příjmu, rovnati asi jedné čtvrtině, či třetině příjmu nájemníka. A to se ovšem nebude nikomu líbit! A co pensistě? Tak či onak odskáče to vše vláda. Buď po dobrém či po zlém!

Je velký rozdíl mezi pojmem "ekonomie" a národní hospodářství. Gratuluji k "ekonomickým" mozkům. Toto je varování národního hospodáře, ne "ekonomů".

Myslí si opravdu pan Klaus, že s takovýmto "hospodářstvím" čili po komunisticku, s takovouto "ekonomií" jsme lépe kvalifikováni ke splnění hospodářských požadavků nutných k členství v Evropském společenství, než většina "dvanáctky"? Či jen žertuje?

Situace je horší než si kdo dovede představit. Komunistické státy se rozpadly neboť snědly svou vlastní podstatu. Povídání o tom že USA, či nějaký herec zničili komunism, je vyložený nesmysl a snaha o vytvoření legend. Nástupnické vlády, vybudované "právně" na komunistické ilegalitě, pouze pokračují ve zhoubné a rozkladné činnosti svých komunistických učitelů. Zatím se udržují při životě uvěrem získaným z důvodů sympatie a z prodeje kradeného majetku. Ten úvěr však bude nutno vyrovnat a ukradený majetek vrátit! A co potom, občánku? Co se stane s panem Havlem je jasné!

Šéf Společnosti národů Boutros Boutros-Ghali řekl v úterý, že by pomohl rozhodnout, zda-li mají začít letecké útoky v Bosně.

CENY DO EVROPY: Nov. od \$628.00

- PRAHA - Sept., Oct. \$659.00
- PRAHA - Nov., Dec. \$628.00
- VÍDEŇ \$649.00
- FRANKFURT \$549.00
- MNICHOV \$599.00
- ŘÍM \$679.00
- PAŘÍŽ \$549.00
- LONDÝN \$459.00
- Pro návštěvníky z České a Slovenské republiky do 1 měsíce pobytu \$599.00

Lodní zájezdy (cruises) za velké slavy:
2 osoby za cenu pro jednu osobu.

ZAVOLEJTE NEBO NAPIŠTE O PODROBNÉ INFORMACE

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, ILLINOIS 60402

Telefon: 708-749-1333 — 1-800-886-7012

FAX 708-749-1350

NEMOVITOSTI

MIKI SPIGL
Cermak Road
Realty
6226 W. Cermak Rd.
Berwyn, IL

Jestliže zamýšlíte prodat majetek, ohodnocuji zdarma v chicagském okolí. Procenta jsou velmi nízká, chcete-li koupit. Volejte 708-484-4800 nebo domů 708-562-7605

PRONAJME SE

Pronajmu levně 3 moderní pokoje v Berwynu ženě, která by mi pomohla se zahrádkou. Tel. (708) 788-0694.

PŘEKLADY

IJK
Translation Service
z češtiny do angličtiny a naopak
☆☆☆
I. J. KOVAR
P.O. Box 313
Riverside, IL 60546
or call
(708) 442-7115

Naše písničky nezahynou

Půlhodinku hudby z naší vlasti vysílá Jerry Jiráček na stanici WCEV 1450 AM každou středu a pátek v 8.05 večer.

Kde možno koupit HLASATEL:

- Mlnarík Bakery
5832 W. Čermák Rd., Cicero
Pouze nedělní
- Brookfield (Mlnarík II.) Bakery
9213 Broadway, Brookfield
Pouze nedělní
- Austin a Čermák Rd.
Cicero — stánek
- Prague Sausage & Delicatessen
6312 W. Čermák Rd., Berwyn
Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele
6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- The European Village, Ltd.
6531 W. Čermák Rd., Berwyn
- Roh Oak Park & Čermák Rd.
Berwyn — stánek
- Čermák Rd. & East Ave.
Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland
Berwyn, stánek — nedělní
- V New Yorku: Candy Store
1437 - 1st Ave., New York, NY

HOMES FOR SALE
SOUTH BERWYN

Brk. 2 bdrm. raised ranch.-
\$120's

Brk. 4 bdrm., 2 baths \$140's
KAREN ARNDT RE/MAX
CHAMPIONS 708-387-7500.

HELP WANTED

Přijmeme sílu do kuchyně na celotýdenní prac. úvazek. Bohemian Crystal Restaurant, 639 North Blackhawk Dr., Westmont. Tel. (708)-789-1981.

HELP WANTED

Hledá se žena na uklízení v bytech a kancelářích. Plat ne nižší než \$300 - \$370 týdně. Musí bydlet na předměstí Chicaga. Pokoj pro ni opatříme. Volejte (708) 393-3999.

HELP WANTED

MOTEL - MAIDS - FRONT DESK PERSONNEL. Experienced, apply in person Mon-Fri, 8am to 4pm. Must speak English. **BEST WESTERN INN, Broadview, 1150 Roosevelt Rd.**

MACHINIST - Highland Park area. Top Bridgeport hand. Must be able to make own setups & speak English. Tel. (708) 433-3647.

DO YOU SPEAK CZECHOSLOVAKIAN? If so we have a great opportunity for you, part time or full time. For personal interviews call Mr. Raymond at 312-594-0101.

ATTENTION BERWYN

☆☆☆ **POSTAL JOBS** ☆☆☆
Start \$11.41/hr. + benefits. For applications & info, call 1-(216) 324-5799, 7am to 10pm 7 days.

PRODÁ SE

Prodám loď - sailboat - za \$25,000 nebo vyměním za auto nebo za "Vacation trailer". Tel. 219-659-0938.

Ondruš & Syn

Zhotovujeme přikrývky (deky) i polštáře z přineseného peří, hotové povlaky na deky ve všech velikostech. Máme největší výběr záclon (draperií) do kuchyně, pokojů a ložnic, soubory do kuchyně, pokojů, ložnic a koupelen, sklad hotových prošivaných dek a polštářů z husího prachového peří z dakronu. Velký výběr bed-spreads a draperií téže barvy.

Rádi poradíme a odborně obslužíme česky i anglicky. Máme 56-letou zkušenost a stejně dlouhou dobu sloužíme svým krajanům jen kvalitním zbožím.

Navštivte nás!

Ondruš & Syn

6533 WEST CERMAK ROAD
BERWYN, ILLINOIS
484-1700

Pošlapávaná historie

Jednu neděli jsem si zašel na Staroměstské náměstí v Praze. Docela náhodně. Do míst, které jsou pro každého Čecha spjata úzce s historií našeho národa. Historie sice mnohdy nepřilíží šťastně, ale o to více varující. Do míst, která by měla být navštěvována s určitou pietou, nebo alespoň civilisovaným způsobem. A co jsem tam našel? Bazar, překypující poutovým brádem, ve stáncích, dodaných k tomu účelu samotným magistrátem, výheň potulného kováře razícího neumělé napodobeniny středověkých pražských grošů, maňáskové divadélko s nesrozumitelně mumlajícími aktéry a v místech kde bylo 21. června L.P. 1621 popraveno 27 českých vlastenců stání fiakristů, jejichž koně "světli" toto místo svými koblížky.

Ptám se, kdo připustil, aby v takovém místě vznikl bazar orientálního stylu? To si naši sametoví radní tak málo dokáží vážit těchto míst? Komu asi vyhovuje, když se na pomníku Mistra Jana Husa povaluje tlupa poloopilých germánů? Ne před pomníkem. Na pomníku! Po kterém ležli, jako opice po

TEACHER, BI-LINGUAL CZECH-ENGLISH needed for Corp. student. Daytime. 12/1-12/17 in-Chgo. Loop area. Experience preferred, but will train. Call Diane Lang (312) 641-0488.

CZECH DISKETTE pro IBM PC, která obsahuje: MACROS pro efektivní vytváření všech českých písmen s háčky, čárkami a kroužky v normálním programu WordPerfect 5.1; přehled 1300 nejlepších českých knih vydaných od r. 1989 do r. 1993 (autor, název, druh knihy, cena, nakladatel, rok vydání); adresy 170 českých nakladatelství; světový adresář 200 českých exilových vydavatelů novin/knih, organizací a byznysů v 15 zemích (plus tel/FAX čísla). Pošlete \$10 na adresu: K. Havel, Box 33006, Brampton, ON, CANADA L6S 3Y0.

FOR RENT - SKIERS
Colorado Condominium
in Breckenridge

In summer:
fishing, hiking, biking, etc.

LOW RATES
SEE THE ROCKIES!
Tel. (708) 354-5278 - Joe

DO YOU HAVE PREVIOUS EXPERIENCE IN A PRINTING SHOP???

ARE YOU MECHANICALLY INCLINED?

• **INSERTERS** • **PRINT OPERATORS**

Our modern facility located just off the Eisenhower Expressway with public transportation nearby seeks hard working individuals to earn a good wage. We offer medical dental insurance for you and your family, paid vacation, paid holidays, paid sick days, a retirement plan (401K), free life insurance, and more. Excellent advancement opportunities. Must be able to speak, write and understand English.

Please call Personnel Dept. 1-708-449-2800

CREATIVE AUTOMATION

220 Fencel Lane

an equal opportunity employer

Hillside, Ill.

skalách. Komu lahodí pivem podbarvený zpěv další takové party, která kolem projížděla v improvizovaném pivovarském voze, se kterým kdosi zdatně podniká v rámci podpory turistického ruchu? Pěli, či spíše řvali totiž svými vypitými hrdly známou píseň doby fašismu druhé světové války "Lily Marlén"!

To je ta cesta do Evropy, kterou si vysnil Václav Havel a kterou se svým zdatným pomocníkem Václavem Klausem a jeho vládnoucí smečkou realizují? Každý kulturní národ si přeče místa, která v jeho historii něco znamenají, chrání! A turisté je nenavštěvují proto, aby se tam připojili, ale proto, aby tam našli něco krásného. Jenom náš samet se k takovým místům chová stejně macešsky, jako se k nim chovali bolševici v době před listopadem 89. A dokonce ještě hůř. Přimo barbarsky!

Ing. Jaromír Thuma, Praha

POHANI V ČELE ČESKÉHO STÁTU?

d 20. července jsme bez prezidenta. Dva a půl roku nám panoval Václav Havel s výsledky blížícími se politické, hospodářské a morální katastrofě. Ačkoli se v prosinci 1989 dušoval, že úřad hlavy státu převezme nanejvýš do parlamentních voleb, tzn. po dobu jednoho pololetí, ucházel se po letošních červnových volbách o nejvyšší funkci již potřetí(!). Když ho Federální shromáždění odmítlo, uraženě odstoupil ještě dva měsíce před vypršením funkčního období. V následujících volebních kolech se představila řada kabaretních kandidátů, kteří z volby hlavy státu dokázali udělat tak ještě trapnou frašku. Mezi částí obyvательства koluje podezření, zda ony smutné figurky nebyly pouze účelově nastrčeny, aby se "prokázalo", že jediným schopným a v úvahu přicházejícím kandidátem na místo nyní již českého prezidenta (a zachránce země) je právě Václav Havel. Havlovi manažéři zřejmě vycházejí z přesvědčení, že Češi už zapoměli do jakého společenského rozvratu je Velký Dramatik dovedl, a že z nedostatku jiných vhodnějších kandidátů (o jejichž nepřítomnosti se již včas dokáží postarat) nakonec rezignují a jeho kandidaturu bez odporu přijmou.

Má však Václav Havel skutečně potřebné předpoklady pro výkon úřadu, jehož se tak vehementně domáhá? Obratně se k poučení k osobnosti v té věci nad ostatní povolání - k nejslavnějšímu panovníku celých českých dějin císaři Karlu IV. Ve svém Vlastním životopisu dává svým následovníkům tyto moudré rady:

"Když budete kralovat po mně, ozdobeni korunou královskou, pomněte, že i já jsem kraloval před vámi, a že jsem obrácen v prach a v hlínu červů. Podobně i vy upadnete v nic, přecházejíce jako stín a jako květ polní. Co je platná urozenost aneb hojnost věcí, není-li přidáno čisté svědomí s pravou vírou a s nadějí na svaté vzkříšení? Neuposuzujte život svůj jako bezbožní nesprávně soudíce: Jestliže je tak nepatrné to, čím jsme zde, protože od Boha stvoření a z něčeho jsme se narodili, a protože po tomto životě v nic se zase obrátíme, je to tolik, jako bychom vůbec nebyli bývali. Věztež, že máte Otce věčného a Syna jeho, Pána našeho Ježíše Krista, který jest "prvorozený mezi mnohými bratřími", který vás chce učinit účastny svého království, jestliže budete zachovávat jeho přikázání a jestliže neposkvorníte ducha a svědomí žádostí krve a těla svého; pak se stanete syny Božími, jak praví Jan v Evangelii: "Dal jim moc, aby se stali syny Božími." Chcete-li se tedy stát syny Božími, zachovávejte přikázání svého Otce, která vám zvěstoval skrze Syna svého, Pána našeho Ježíše Krista, Krále nebeského, jehožto podobu a úřad zastáváte zde na zemi. Přikázání pak větší jest: "Miluj Pána Boha z celého srdce a z celé duše své a bližního svého jako sebe samého." Budete-li milovat Boha touto láskou, nebudete se strachovat pro něj položit své duše a nebudete se bát těch, kteří sice mohou zabít tělo, duši však zahubit nedovedou. Ale bát se budete Otce svého, který má moc spasit i poslat do ohně věčného. Jestliže pak budete chodit v bázní Boží, moudrost bude počátkem vašich skutků a soudit budete své bratry v spravedlnosti a v pravdě, jakož sami doufáte, že soudeni budete od Pána; tak se neuchýlíte na scestí, neboť cesta Páně je přímá. A budete milosrdní k nuzným a chudým tak, jak si přejete dojit milosrdenství u Pána pro svou nuznost a křehkost. A moudrost vaše bude posílena mocí Páně a učiní, že "rámě vaše zláme lučiště kovové," i zvítězíte ve velkých válkách a bezbožní padnou před vámi, spravedliví pak se budou radovat. Úmysly nepřátel vašich Bůh rozptýlí a naučí vás konat spravedlnost a právo. Zjeví vám tajemství, naučí vás zkoumat spravedlivě a muž chytrý neukryje špatnosti své před obličejem vašim, poněvadž duch moudrosti a rozumu Páně bude ve vás. A zstřeny budou oči nespravedlivých před vámi, a Bůh odejme slovo z jejich srdcí a zmatené budou jejich výpovědi. Spravedlivý pak zachová svůj život a tak povznesena bude čest králova, neboť "čest králova právo miluje". A žezla vaše budou kvést před Pánem, protože jste je podali tomu, kdo upadl, a bezmocného jste vytáhli z léčky lovců. Vaše koruny se budou skvíat a vaše tváře budou ozářeny, neboť oči moudrých v ně budou patřit a budou chválit Pána řkouce: "Přidej Pán dní králových ke dnům jeho. V pokolení spravedlivých bude žehnáno vašemu rodu.

Budete-li nenávidět lakomství, poplyne vám bohatství; k němu však nepřikládejte svých srdcí, ale shromažďujte si poklady moudrosti, neboť v jejím vlastnictví je mnoho panování. Lakomec však napanuje, nýbrž je poddán vládě peněz. Varujte se špatného spolčování a špatných rad, protože "se svatými budete svatí a se zkaženými zkažení"; neboť hřích je nakažlivou nemocí. Přijímejte tedy učení Páně, "aby se někdy nerozhněval a abyste nesešli s cesty spravedlivé, až náhle vzplane jeho hněv". Dopustíte-li se hříchu, ať vaše duše cítí lítost nad vašim životem, dokud se neutečete ke prameni zbožnosti a milosrdenství. Jakkoliv je lidské hřešit, přece je dábelské ve hříchu setrvávat.

Nehřešte proti Duchu svatému spoléhajíce příliš na milost Boží, protože Boží Duch svatý se od vás vzdaluje; pomnětež, že svatý Duch je nepřítel hříchu. Nedopřávejte u sebe místa hněvu, ale mírnosti; neboť mírnost vítězí nad hněvem a trpělivost nad špatností. Nezávidte jeden druhému, ale mějte raději lásku mezi sebou, neboť závist plodí zášť. Kdo nenávidí, není milován a ve své zlobě zahyne. Kdo však má lásku, miluje a je milý Bohu i lidem. Buďte-li se chtít srdce vaše povyšovat, pokořte se, a necht' k vám nevkróčí noha pychy. Pycha je nemilá Stvořiteli i lidem šlechtným a proto nemá pyšný milosti ani u Boha ani u lidí. Zdrť jí pak Bůh na konci, sesazuje mocné se stolice a z prachu pozdvihuje poníženě, aby seděli s knížaty a obdrželi stolici slávy.

Nebuďte rozmařilí v jídle a v pití, jak činí ti, jejichž Bohem je břich a jejichž slávou a koncem je hromadění hnisu. Neposkvornujte ležďví svých, ale bedra svá opásejte, pevnou myslí se opásejte užírajíce manželství. Neboť Duch svatý odchází od těch, kdož se oddávají smilstvu, a nebude přebývat v tělech podrobených hříchu. Zdržujte se od zla zahálky, aby vás nestáhla svou tíží do prohlubně pekla.

Střežte se tudíž všeho hříchu v útlóm věku, neboť malá chyba na začátku velikou bude na konci. Ale choďte v zákoně Páně bez poskvrny, abyste přijali

Pokračování na str. 12

Zdál se mi sen

V noci na dnešek se mi zdál sen, že opět prožívám konec komunismu: kádrovák zapřádal odměkové řeči, do průvodů se povinně nemuselo, v projevech členů byra zaznívaly mírnější tóny, prostě už to nebyl ocelový režim, který se předváděl celých čtyřicet let. — Političti vězňové z padesátých let si mohli ukrotit hlavy nad tím, co si mohou dovolit renomovaní disidenti. Za tisícinu toho by za stalinových dob byli pověšeni, a ejhle, nyní jsou dolary placenými hrdiny, slušivě hlídanými zkotřelými estébáky, kteří si tím již zakládají na budoucí "zásluhy" nebo alespoň na "odpuštění". — Ve snu jsem sliboval spravedlivou odplatu vězeňským mučitelům, i domovnímu fízlovi, který na mne od nepaměti donášel, hlavně poté, co jsem se po deseti letech vrátil na amnestii. Ve snu jsem spřádal vidinu budoucí demokracie, která se podle všeho rapidně blížila. Ach, to bude veselo, to bude život, kéž se toho dočkám!

Dočkal jsem se probuzení ze sna, ale ne demokracie. Do voleb jsem se mohl vyjadřovat celkem svobodně, ale pak mi to spočítali. Smím mluvit, ale zloha nic měnit. Telefon nám odposlouchaný jako za komunismu a navíc nepolapitelní díblíci mi občas ničí moje prastaré posunovadlo na čtyřech kolech. Onehdy se do mne netrefili a z výšky vržený kámen poškodil viko popelnice. Poblíž stojící babky mohly z toho dostat infarkt. — Jinak se mi vede na poměry obstojně a budoucnost (prý) jsem si pojistil kupónovou knížkou. Domovní fízl zemřel jako nepostizitelný funkcionář nového hnutí a prořídle řady zavřených z padesátých let si mohou nadále své šedivé hlavy ukrotit. Ale to je všechno, co mohou. Kdo z nich má odvahu mluvit příliš nahlas, pohotově se na něj vynajde něco v žumpě estébáckých registrů svazků, a je klid. Přes divadelně pestré kulisy — je mrtvolný klid. Týdně poslouchám sólo filosofujícího nefilosofa. Svě věrně uklidňuje a neposlušným adresuje nože hrozeb, zabalené v saténu slov. V napjatém a slídívě sledovaném ovzduší — terénu se nedaří ničemu, ani vtipům. Zato se dobře daří funkcionářům starým i novým, tajným službám starým i novým, a sprostým zločincům, což je jediná novota této demokracie. — Ani na lid obecný se nezapomíná a je věnována velká péče tvorbě katastrofických, šokových, i jinak dramatických scénářů ("nakupujeme přece u odborníka").

Toužebně čekám na sen, který mě opět přenesl do nadějně atmosféry konce komunismu a chtěl bych se z něj probudit, až tu bude opravdová demokracie, i když vím, že k té demokracii se tentokrát budeme muset perně a rychle "dopracovat", nikoliv "dosnit".

Jan Černý

PODVOD S REHABILITACÍ

Česká republika oznamuje světu, že se vypořádala s temnou a zločinnou komunistickou minulostí zrušením nespravedlivých rozsudků a rehabilitováním tisíců obětí tohoto režimu. Už ale nepřiznává skutečnost, že rehabilitace podle zákona 119/90 Sb. sice ruší ze zákona zabavovací rozsudky, ale současně se ze zákona neobnovuje vlastnické právo k majetku zabavenému totalitním režimem. Rehabilitovaný občan se tím dostává do protiprávní situace, protože rehabilitací je potvrzeno, že jeho majetek byl zabaven neoprávněně, tedy ukraden, ale vlastnické právo se ponechává novému majiteli tohoto ukradeného majetku. K obnově vlastnického práva může dojít pouze soudním rozhodnutím podle zákona 87/91 Sb. O celém případu rozhoduje jediný soudce, který v minulosti většinou podporoval totalitní režim svými rozsudky.

Kupec kradeného majetku v každém případě věděl, že kupuje za zlomek skutečné ceny kradený majetek. Touto koupí vlastně souhlasil s krádeží a podporoval zloděje, kterým byl dnes již oficiálně nezákonný a zločinný komunistický režim. V každém právním a demokratickém státě platí zásada, že zjistí-li se kupec ukradeného majetku, je mu tento bez náhrady odebrán a navrácen původnímu vlastníkovvi.

Tato zásada je plně ignorována zákonem a mimosoudních rehabilitací č. 87/91 Sb. Než se totiž původní vlastník může o svůj majetek soudit, musí být občanem republiky a současně musí splnit diskriminační podmínku trvalého pobytu na jejím území, kterou si většina soudů záměrně zaměňuje za trvalé bydliště celé rodiny. Nikoho už ale nezajímá, zda oběti krádeže domů mají po návratu do vlasti kde s rodinou bydlet, a nikdo jim neposkytne náhradní ubytování. Jestliže okradený nesplňuje některou z těchto podmínek, veškeré právo na jeho majetek se mu ruší bez jakékoliv náhrady a kradený majetek se ponechává jeho kupci.

Ing. Libuše Zářická a Ing. Jan Zářický
Praha 5
Praha 5

§ 2

1. Zejména pro skutečnosti uvedené v § 1 tohoto zákona byl režim založený na komunistické ideologii, který rozhodoval o osudech občanů v Československu od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, zločinný, nelegitimní a zavrženíhodný.
2. Komunistická strana Československa byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou stejně jako další organizace založené na její ideologii.

Konfederace politických vězňů 48-89, Zürich

píše Poslanecké sněmovně
České republiky:

Vážený pane předsedo,

my, zástupci politických vězňů západní Evropy z let 1948-1989 protestujeme důrazně proti urážejícím výročkám předsedy zahraničního výboru Českého parlamentu Dr. Jiřího Payna proti českému exilu. Naši členové odešli do exilu nikoliv, jak se domnívá Dr. Payne z důvodů hospodářských, ale proto, že měli oprávněné obavy o své životy po sovětské invazi v roce 1968. Odešli i se svými rodinami, protože nechtěli znovu prožít hrozná léta za mřížemi a ostnatými dráty koncentračních táborů a věznic, kde umírali před tím tisíce jejich přátel a nejlepších lidí našeho národa. Vídeňské Listy

požehnání od něho, kterýž praví: "Blahoslavení neposkvrnění na cestě, kteří chodí v zákoně Božím," abyste byli "jako strom, který je zasazen podle toku vod, který plod svůj vydá časem svým a listí jeho neopadá", ale zapsán bude v knize života, kde jsou zapsána jména spravedlivých. To vám ráciž dát ten, který "byl hoden otevřít knihu života a pečeti její". (Karel IV., Vlastní životopis, Praha, Vyšehrad 1970, kap. II.)

Tolik Otec vlasti. Jestliže nyní porovnáme alespoň některá stanoviska a názory Václava Havla se základními požadavky, kladenými Karlem IV. na potencionálního panovníka v právě citovaném krásném ponaučení, rychle zjistíme, že zde dochází k zásadním protikladům. Již první z vyjmenovaných předpokladů - pravá víra a naděje na svaté vzkříšení - nenachází u V. Havla kladné odezvy. V. Havel není věřící člověk a již vůbec ne vyznavač pravé (katolické) víry, jak přiznává v rozhovoru se spisovatelem a novinářem Karlem Hvizďalou: "...skutečnou konverzí, jak já tomu rozumím, by bylo na místo neurčitého "cosi" dosadit zcela nedvojsmyslně osobního Boha a plně vnitřně přijmout Krista jako Syna Božího a zároveň vše, co z toho vyplývá, tedy i liturgii. A tento krok jsem neučinil..." (V. Havel, Dálkový výslech, Praha, Melantrich 1990, str. 164).

Proč tak neučinil, Václav Havel nevysvětluje. Lehkomyslně přechází fakt, že každému člověku bylo dáno tolik, aby již pouhým přirozeným světlem rozumu ze stvořených věcí osobního Boha jako Tvůrce a nanejvýš spravedlivého Soudce, který dobré odměňuje a zlé trestá, s jistotou poznal. Je záviněnou nedbalostí každého člověka, jestliže alespoň k takovému stupni poznání nedojde. Následkům se pak nesmí divit.

Bývalý prezident si neláme hlavu ani s morálkou. Nejenže za celou dobu svého pobytu na pražském Hradě neodsoudil vydávání a distribuci pornočasopisů, on ani nevyužil své zákonodárné iniciativy k podání návrhu zákona zakazujícího potraty; naopak se velmi pochvalně vyjádřil o nejrozšířenějším čs. pornočasopisě BLESK. "Má ho rád, protože se zajímá o informace ze života známých lidí (klepy a pomluvy - pozn. red.) a neplete se do politiky...", citují z Mladého světa Necenzurované noviny v č. 21/1992. Přízeň prezidenta si 24. září pochválil sám inkriminovaný deník bombastickým nadpisem na titulní straně "Havel stále fandí BLESKU" a fotografií soukromníka Havla. Vydavatel BLESKU se představil veřejnosti na jaře letošního roku slabomyslným sloganem na velkoplošných reklamních tabulích: "Kdo nečte BLESK, ví kulový..." Zřejmě každý den má list na svých stránkách nejméně jednu fotografii svlečené dámy, úchylná psycholožka radí k rozličným sexuálním perverzím, nechybí reklamy sexshopů. Zbylý obsah převážně představuje snůška bezcenných informací a snímků, často pomlouvačného charakteru, které si nekladou žádný nárok na věrohodnost. Není se co divit, že list našel v poměrně krátké době širokou čtenářskou klientelu zejména v řadách společenské spodiny. Slušný a jen poněkud vzdělaný člověk musí takovým škvárem opovrhovat. Zcela jinak však Václav Havel, který - jak řekl redaktorovi pochybného deníku - "BLESK má rád..."!? Je těžko uvěřitelné, jak hluboko může padnout člověk, který nás po dva a půl roku reprezentoval před světem, honosící se přízviskem dramatik a literát a houfem podivných literárních cen ačestných doktorátů. Člověk, který se opět znovu mermomocí domáhá nejvyššího postavení, tentokrát již v okleštěném státě.

Ve své světonázorové rozpolcenosti není V. Havel osamocen. V příbuzenstvu mu "úspěšně" sekunduje jeho manželka Olga. Ta se v rozhovoru s Mladou frontou DNES ze 17. října vyjádřila o "své víře" natolik výmluvným způsobem, že nezbyvá, než příslušnou pasáž interview doslova citovat:

Reportér: Před lety jste Evě Kanturkové odpověděla na otázku, jestli věříte v Boha, těmito slovy: "To bych sama chtěla vědět." Jak odpovídáte dnes?

O. H.: Spíš jsem pohan než ateista...

Reportér: Máte "toho svého" Boha jako váš muž?

O. H.: Ne. Sama v Boha nevěřím, ale nejsem ateista, který boží existenci popírá úplně. Vztah k Bohu pro mě není traumatická záležitost. Cítím sympatie ke všem náboženstvím, která znám. Líbí se mi věcný přístup k víře, jaký mají východní náboženství.

Tato výpověď donedávna první dámy země snad nepotřebuje komentáře. Co se snažil její manžel ještě rádoby filozofujícím způsobem obejít, to přiznala bez okolků: "Jsem pohan"! Pro pravověrného křesťana je to totéž, jako "jsem nepřítel Boží, nepřítel našeho Spasitele Ježíše Krista a jeho Boží Matky Panny Marie".

Pohanů, nepřátel Božích, jsme na čele státu měli v tomto století již přemíru. Přinesli národu jen utrpení, zlobu, nenávisť, mravní bahno. Máme-li se uchránit těchto zel, musíme se již v každém jednotlivci obrátit k nebeskému Otci a jeho Synu v jediné pravé víře, bez které není Spásy ani spravedlnosti zde na zemi. Jak důrazně a správně připomíná náš katolický císař Karel IV.: "Choďte v zákoně Páně bez poskvrny, abyste přijali požehnání od něho..."
svědky,

Nemáme-li být za pár týdnů - a potom znovu na dlouhou dobu - jak nám ze slavného sídla českých králů opět vládnou pohani, musíme si již dnes uvědomit, že nikoli planá přání, ale teprve milost Boží podnětená našimi modlitbami a obětmi nám pošle křesťanského panovníka, který bude naší zemi požehnáním, jakým byl pro země Koruny české 14. století císař a král Karel IV.

Dáno na svátek sv. Wolfganga, biskupa a vyznavače 31. října 1992

Redakce
TRIDENT